

Verksamheten 2007/2008

Tjugohundra

0708

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Innehåll

Perspektiv på året 2

Verksamheten

Affärsidé, vision och värderingar 4

Kompetens och erbjudande 4

Ekonomisk översikt 6

Klienterna/Kunderna

Stora företag 8

Mindre och medelstora företag 14

Samhällssektorn 17

Hållbar utveckling

Hållbarhetsarbetet 20

Människorna

Medarbetarna 23

Redovisningen

Förvaltningsberättelse 26

Resultaträkning 27

Balansräkning 28

Kassaflödesanalys 30

Noter 31

Revisionsberättelse 37

Styrelse, ledning och revisor 38

Bolagsstyrning 39

Femårsöversikt 40

Våra kontor 41

Kort om 2007/2008

Omsättningen passerade 4 miljarder kronor. Därmed har Öhrlings PricewaterhouseCoopers fördubblat intäkterna de senaste tio åren.

Ökad marknadsandel bland börsföretagen både avseende revision och andra tjänster.

Framgångsrika marknadssatsningar mot mindre och medelstora företag
Visionsbyrån fick stort genomslag.

Satsningarna på branschfokus fortsätter och omfattar unik specialistkompetens i mer än ett 20-tal branscher.

Fortsatt expansion med ökat antal anställda som nu är närmare 3 400.

Idéer,
visioner och
affärlösningar

Öhrlings PricewaterhouseCoopers på 30 sekunder

Öhrlings PricewaterhouseCoopers vision är att medverka till ett väl fungerande privat, offentligt och ideellt företagande som inger förtroende.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers är Sveriges ledande företag inom revision och rådgivning med 3 400 medarbetare och kontor på 125 orter över hela landet. Kunder och klienter utgörs av företag och organisationer inom privat, offentlig och ideell sektor.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers erbjuder branschorienterade tjänster inom revision, redovisning, skatt, corporate finance, riskhantering och annan revisionsnära rådgivning.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers ingår i PricewaterhouseCoopers som är världens största nätverk inom revision och rådgivning med mer än 155 000 medarbetare i 153 länder världen över.

A close-up, slightly blurred photograph of a book page. The word 'RE' is printed in large, bold, grey capital letters. The page is white, and the background shows the edges of other pages in a stack, with some red and yellow colors visible. The lighting is soft, creating a professional and focused atmosphere.

Fortsatta framgångar

2007/2008 blev ännu ett framgångsrikt år för Öhrlings PricewaterhouseCoopers. I snart ett decennium har våra marknadspositioner stärkts mer eller mindre oavbrutet. Idag har vi position som nummer ett inom alla marknadssegment i Sverige. Det gäller revision av de allra största företagen, samtliga börsföretag samt segmentet mindre och medelstora företag. Det gäller även inom skatt samt rådgivning vid transaktioner, omstruktureringar och rekonstruktioner. Vi har dessutom intagit den ledande positionen inom ett flertal branscher. Samtidigt har PricewaterhouseCoopers internationellt behållit sin ställning som världens ledande nätverk i branschen.

Resultat med potential Det resultat vi uppnått på drygt 500 Mkr – och en rörelsemarginal på 13 procent – är gott. Med tanke på styrkan i vår organisation och vår ledande ställning på marknaden finns det potential för en utökad vinstnivå i ett längre perspektiv. I kortare perspektiv är följderna av den försämrade konjunktur som blev synlig för världen i slutet av räkenskapsåret – och den förtroendekris som drabbat den globala kapitalmarknaden svåra att överblicka. Vi ser något av en makroekonomisk chock, där en starkt fallande efterfrågan kommer att sätta näringslivet på stora prov under 2009. Det gör att tidpunkten för en återhämtning i konjunktur och världsekonomi är mycket svår att bedöma.

Revisionsbyråbranschen har en viktig samhällsroll att spela när det gäller att stödja näringsliv och organisationer i hanteringen av rådande läge, men även i förberedelserna inför en kommande återhämtning. Efterfrågan på Öhrlings PricewaterhouseCoopers tjänster påverkas mindre än för många andra företag. Vi måste ändå anpassa oss till en tid utan organisk tillväxt. Därtill blir arbetet med att se över kostnader och effektivitet i vår tidsanvändning extra viktigt för att säkra ett tillfredsställande resultat.

En ny era för branschen Efter ett antal år av god tillväxt för branschen – där betydelsen av våra tjänster och efterfrågan på dessa ökat via nu välkända företagsskandaler och en globalisering av kapitalmarknad och regelverk – står branschen nu inför en ny era. Marknaden för små företag avregleras tydligt, revisionsplikten avskaffas och Internet-baserade tjänster utvecklas för ekonomiadministration i dessa företag. Nya aktörer söker sig in på det traditionella redovisningsområdet. För de noterade företagen driver globaliseringen på såväl ökad reglering som utveckling av allt mer komplicerade standards för redovisning, revision och regler för kapitalmarknaderna.

Basen för revisionsbyråbranschen verksamhet är alltså den lagstadgade revisionen i kombination med kunskapen om redovisning och skatt. Samtidigt leder det enorma human- och kunskapskapital som krävs i branschen till tjänster, där den breda kombinationen av olika kunskapsområden blir allt viktigare. Vår bransch har inte återgått till att arbeta med managementkonsulting och IT-frågor på det sätt som skedde fram till slutet av 1990-talet. Ändå ökar bredden på kompetensinnehållet i många rådgivnings- och utredningsuppdrag kontinuerligt, vilket stärkt vår ledande position som rådgivare i förändringsprocesser. Även revisionsarbetet kräver mer och mer av multidisciplinära kompetenser i takt med ett ökat fokus på riskanalys och styrning och intern kontroll.

Fortsatt utveckling För de allra största företagen med global räckvidd krävs också ett gränslöst ledarskap. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har lyckats väl med att inspirera byråns partners – som arbetar med sådana företag – att ta sig an internationella uppgifter och se både Europa och världen i övrigt som sitt dagliga arbetsfält.

Revisionsbyråbranschen blir allt viktigare för en fungerande kapitalmarknad. PricewaterhouseCoopers är en betydande aktör i den globala ekonomin. Också i Sverige gör vår position som branschens största företag – och ett av Sveriges till omsättningen 300 största – att vi måste bidra till en bredare utveckling av samhället och näringslivet.

För att klara detta måste vi fortsätta att driva branschen framför oss. Idag görs detta främst genom branschorganisationen FAR SRS och vidare genom internationellt arbete, via de europeiska och globala branschorganisationerna FEE respektive IFAC och även genom starkt engagemang och ledarskap i koncernens internationella arbete.

på marknaden

Värna framgångsfaktorerna Nu blickar vi framåt mot nya utmaningar i en föränderlig värld som vi ofta brukar beskriva som möjligheternas arena. Då är det viktigt att påminna om de framgångsfaktorer som varit viktigast för oss och värna om dessa även under kommande år. Med dessa faktorer syftar vi på att...

- vi har alltid haft visionärer på våra viktigaste ledarposter som alla kunnat se bortom horisonten
- vi bejakat teamwork och att uppgifterna på ledningsnivå har delats mellan partners som haft delvis olika men kompletterande egenskaper
- vi vågat och velat göra det oväntade, tagit risker och inte varit rädda för de förändringar vi sett komma i vår omvärld – tvärtom vi har välkomnat förändring.

Vårt årliga idrottsevenemang TUR – som år efter år i snart fyra decennier samlat 70 procent av alla medarbetare under en helg – är en symbol för något som är unikt.

Vi är många partners och medarbetare i byrån. Det ställer stora krav på oss att verkligen vilja vara till för varandra och inte vara enkelspåriga eller köra egna "lopp". Det innebär att ständigt dela med sig och vara intresserad av vad andra gör i snabbt kommunikativa former.

Peter Clemedtson
Vice styrelseordförande

Göran Tidström
Styrelseordförande

Mikael Eriksson
VD

Affärsidé, vision och värderingar

Öhrlings PricewaterhouseCoopers utvecklar och genomför revision, redovisning och rådgivning i ett marknadsstyrt samhälle. Värdetillväxt, trygghet och förtroende är syftet med denna verksamhet, som riktas mot finansiella och angränsande områden. De viktigaste intressenterna är internationella och svenska företag, dess ägare, företagare, organisationer samt samhällssektorn.

Engagemanget särskiljer Verksamheten är hårt konkurrensutsatt. Samtidigt är utbudet och den tekniska kvaliteten i företagets tjänster allt svårare att särskilja. Därför måste den egna konkurrenskraften snarare baseras på hur tjänsterna levereras, det vill säga på servicen, engagemanget och affärsmässigheten som medarbetarna uppvisar. För att betona detta utgår Öhrlings PricewaterhouseCoopers från fyra framgångsfaktorer, som ska genomsyra verksamheten och medarbetarnas insatser.

Dessa är:

- Proaktivt och affärsmässigt agerande
- Förståelse för klienternas och kundernas kultur och affärer
- Närhet till bred kompetens
- Personligt engagemang och förtroende

Revision är grunden i Öhrlings PricewaterhouseCoopers verksamhet. Med utgångspunkt i detta område utvecklas ett tjänsteutbud med naturlig koppling till kärnverksamheten. En annan självklar utgångspunkt är att kundernas behov alltid formar de tjänster och kompetenser företaget erbjuder. Därför är också förmågan att förstå kundens affär och målen med denna affär oerhört betydelsefull. Via förståelsen kan det anpassade tjänsteutbudet och den marknadsorienterade organisationen bidra till kundernas utveckling och stärkta konkurrenskraft.

Snabbhet, tillgänglighet och bästa kunskap om den lokala marknaden är andra styrkor. Dessutom har Öhrlings Pricewaterhouse-

Coopers ett omfattande globalt nätverk med tillgång till service, kompetens och bransch- erfarenhet världen över. Nätverket har kompetensen och bredden när kundernas behov, verksamhet och ansvarstagande växer. Att kunna följa med och bidra i kundens utveckling förutsätter långsiktighet och känsla för relationsbyggande, vilket också är kännetecknande för Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Vision – leda utvecklingen Revisions- och redovisningsbyråbranschen har en nyckelroll i näringslivet, dels som expert och rådgivare åt företag, dels som garant för att den finansiella informationen svarar mot de krav på trovärdighet som en effektivt fungerande kapitalmarknad ställer. Öhrlings PricewaterhouseCoopers vision är att medverka till ett väl fungerande privat, offentligt och ideellt företagande som inger förtroende. Visionen innebär att företaget – i egenskap av marknadsledare – tar ett aktivt och synligt ansvar för professionens roll i sam-

Kompetens och erbjudande

Baserat på tydliga behov har Öhrlings PricewaterhouseCoopers utvecklat ett brett tjänsteutbud med naturlig koppling till revision.

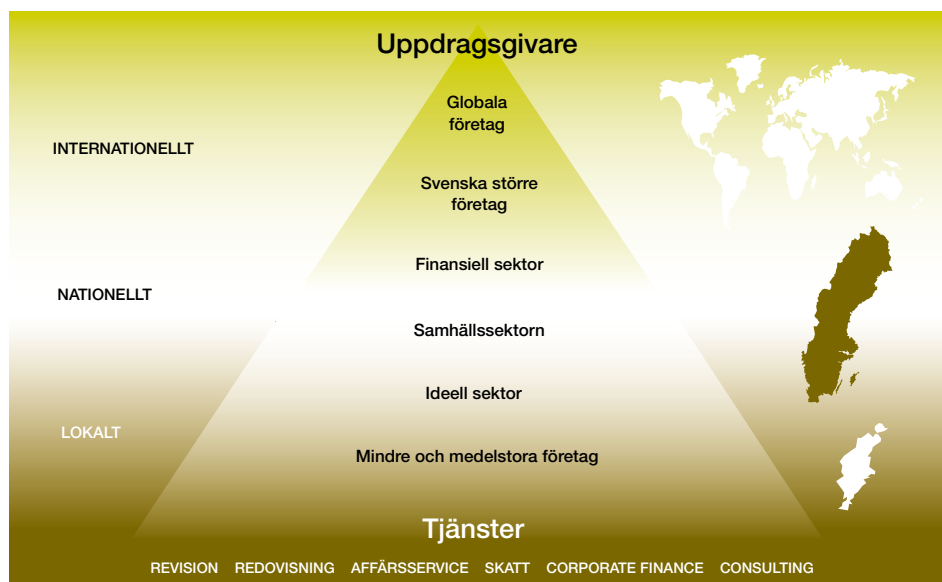
Företagets breda erbjudande – som omfattar till exempel skatt, riskhantering och rådgivning – riktas idag mot tio olika marknadssegment. Det möjliggör en hög anpassning till respektive verksamhet. Därtill finns 25 olika bransch-

grupper, som är specialiserade på de unika frågor och behov som präglar varje bransch.

Revision Revisionstjänsterna kännetecknas av omfattande resurser, bred expertis och en unik geografisk täckning – både i Sverige och globalt. Verksamheten erbjuder förstklassig kompetens till alla typer av företag och organisationer.

Redovisning Företagets redovisningsspecialister hanterar komplexa frågor i revisionsuppdragen, till exempel inför en förestående börsnotering, vid större omstruktureringar eller när företaget vill förtydliga redovisningsprinciperna.

Affärsservice Rikstäckande servicetjänster med sikte på transaktioner, redovisning och rådgivning. Målgruppen är främst mindre och medelstora företag och organisationer på den växande marknaden för ekonomisk administration och outsourcingtjänster. Här ingår exempelvis löner, kund- och leverantörsreskontra samt redovisning, bokslut och deklarationer. Affärsservice erbjuder dessutom strategiska tjänster inom analys och ekonomisk styrning. (Läs mer på sidorna 14–15.)

Bransch
fokus

Branschfokus stärker konkurrenskraften

hället och även i branschfrågor. Gentemot nuvarande och framtida medarbetare ska företaget anses vara branschens bästa och mest utvecklade arbetsgivare. Därtill ska Öhrlings PricewaterhouseCoopers egen verksamhet präglas av tillväxt med god lönsamhet.

Värderingar – gemensam grund Code of Conduct är den värderingsmässiga grunden för verksamheten. Det är gemensamma riktlinjer som säkrar att revisions- och rådgivningstjänsterna har samma etiska tyngd, oavsett var i världen de levereras. Code of Conduct är skapat kring begreppen Leadership, Teamwork och Excellence. Leadership innebär att Öhrlings PricewaterhouseCoopers leder utvecklingen genom nytänkande och handlingskraft. Teamwork innebär att de bästa lösningarna utvecklas i samverkan med kollegor och kunder så att rätt kompetens och rätt lösning alltid matchar specifika behov. Excellence handlar om att hålla vad som utlovats och överträffa de krav och förväntningar kunderna har.

Skatt Framsynt och kvalificerad skatterådgivning till större och mindre företag samt dess ägare. Rådgivningen tar sikte på säkra och effektiva lösningar och erbjuder såväl bred nationell förankring som internationell spetskompetens.

Corporate Finance Rådgivning som syftar till målinriktad problemlösning och smidiga arbetsprocesser, bland annat vid förvärv, fusioner eller försäljningar samt insatser för att förbättra utfallet i befintliga verksamheter – så kallad Business Recovery. Verksamheten genomsyras av bred kompetens, utpräglat kvalitetstänkande samt lokal närvaro i kombination med ett starkt internationellt nätverk.

Consulting Erbjudandet baseras på medarbetarnas branschfarenhet, finansiella och tekniska kompetens, vilket banar väg för bestående förbättringar i kundens verksamhet. Här ingår även anpassade tjänster inom riskhantering för i första hand medelstora och större företag samt organisationer. Noggranna analyser ger en effektivare hantering av risker, vilket stärker planering och resursutnyttjande samt verksamhetsstyrning.

Branschfokus är idag ett nyckelbegrepp i Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Sedan ungefär fem år är detta en sammanhållen satsning, som gjort att företaget idag har 25 olika grupper med specialister i olika branscher. Målet är först att identifiera speciella behov i varje bransch och sedan anpassa erbjudandena därefter.

Bred kompetens Kompetensen i branschgrupperna är bred och här ingår bland annat revisorer, skattekonsulter och rådgivare inom allt från riskhantering till corporate finance. Principen bakom gruppernas arbete är enkel – genom riktade insatser blir det lättare att möta specifika behov i olika branscher.

– Varje uppdragsgivare ska uppfatta oss som "byrå", oavsett varifrån i organisationen medarbetaren kommer. För att klara detta satsar vi stort på att arbeta närmare varandra, betonar Åke Danielsson, som är en av de drivande krafterna bakom branschfokus.

För kunder och klienter innebär det bättre precision och ökad nytta i de tjänster Öhrlings PricewaterhouseCoopers levererar, alltså att förslag och lösningar i högre grad baseras på förutsättningar i företagets egen vardag. En annan fördel är att byråns egna medarbetare över tiden etablerar starka relationer med nyckelpersoner i respektive bransch, vilket underlättar i det långsiktiga sälj- och marknadsarbetet. Konkreta exempel på sådant relationsbyggande är branschträffen Finansdagen – som genomförts varje höst de senaste fem åren – men också seminariedagen

Ideellt Forum, som varje år lockar de viktigaste aktörerna i den ideella sektorn. Dessutom anses några medarbetare som branschexperter i vissa frågor och därmed har de fått en stark ställning i respektive bransch.

Lika viktigt är det att branschgrupperna lär av varandra, till exempel vad gäller metoder och processer som förbättrar samarbetet. Betydelsen av att lära och ta hjälp av varandra stärker således de interna nätverken, vilket är viktigt i ett kunskapsföretag.

– Vi lägger mycket kraft på att inspirera till ett nytänkande och visa på olika handlingsalternativ, berättar Bo L. Jepsen, som är intern affärscoach i branschfokuset. Vi utgår från en coachningsmodell, som bygger på mycket frihet men som framför allt ger en struktur att arbeta efter.

Möta branschförändringar De givna fördelarna med branschfokuset är ökad tillväxt och starkare marknadspositioner. Systematiska mätningar har gjorts sedan arbetet påbörjades och resultatet är påtagligt – inte minst i kronor och ören!

– Intäktsökningen är tydlig. Dessutom visar mätningarna att vi numera uppfattas som ledande – "top of mind" – i ett flertal av de branscher vi fokuserar på, berättar Åke Danielsson.

Att profilen och marknadspositionen stärks har betydelse för framtiden. Stora förändringar väntas när revisionsplikten avskaffas. Allt fler tjänster blir då efterfrågade och här får branschfokuset en viktig roll. Via specialistkunskaper kommer Öhrlings PricewaterhouseCoopers att kunna anpassa sig bättre till nya förutsättningar och leverera effektivare lösningar till marknaden.

Cirka 80 personer deltog i årets branschseminarium, som tog sikte på hur satsningarna ska vidareutvecklas.

Fortsatt tillväxt på alla plan

Efterfrågan har varit fortsatt stark under 2007/2008. Inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers ökade omsättningen med 8 procent under året. Ökningen har framförallt skett inom Affärsservice samt inom Advisory och Skatt.

Ökningen inom Affärsservice är ett resultat av de marknadssatsningar som gjorts på området i kombination med effekten av genomförda förvärv. Den positiva utvecklingen inom Advisory och Skatt har påverkats av en stark efterfrågan på rådgivning inom bland annat

transaktionsrelaterade tjänster. (Advisory består av Consulting och Corporate Finance.)

Störst på revision Fyra stora byråer dominerar den svenska revisionsmarknaden – Öhrlings PricewaterhouseCoopers, Ernst & Young, KPMG och Deloitte. Därutöver finns ett fåtal byråer med verksamhet över hela Sverige samt ett stort antal mindre och lokalt verkssamma revisionsföretag. Av Sveriges totalt drygt 4 000 kvalificerade revisorer återfinns nära tre fjärdedelar inom de sju största byråerna.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers är det största revisionsföretaget i Sverige mätt såväl i omsättning som i antal revisorer och antal anställda. Verksamheten bedrivs på 125 orter över hela Sverige. Under 2007/2008 har marknadspositionen förstärkts inom alla kundkategorier och över hela landet. Totalt anlitar cirka 15 procent av alla företag i Sverige Öhrlings PricewaterhouseCoopers för revision. Andelen är i princip oförändrad jämfört med föregående år. Bland bolagen på Stockholmsbörsen och NGM har positionen som det ledande revisionsföretaget fortsatt stärkts. Antalet revisionsuppdrag bland

ÖVERSIKT TJÄNSTEOMRÅDEN

	Revision ¹⁾		Affärsservice		Advisory		Skatt	
	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07
Omsättning, Mkr	2 071	1 989	822	668	410	375	430	379
– andel av total omsättning	55%	58%	22%	20%	11%	11%	12%	11%
Medelantal anställda	1 592	1 550	819	677	220	168	230	203
– andel av totalt anställda	53%	56%	27%	25%	7%	6%	8%	7%
Omsättning per anställd, tkr	1 301	1 283	1 004	987	1 862	2 232	1 871	1 867

¹⁾ Inklusive närliggande rådgivningstjänster.

dessa klientföretag har ökat till 103 (99). Mätt som del av börsvärdet är andelen oförändrat 41 procent. När det gäller hela tjänsteutbudet är i stort sett samtliga bolag på Stockholmsbörsens Large Cap-lista klienter.

Omsättningen över 4 miljarder Koncernens intäkter för räkenskapsåret 2007/2008 uppgick till 4 046 (3 756) Mkr, vilket motsvarar en ökning med 8 procent. På tio år har omsättningen därmed ökat från drygt 2 till 4 miljarder kronor. Rörelseresultatet uppgick till 508 (381) Mkr och det kalkylmässiga resultatet uppgick till 368

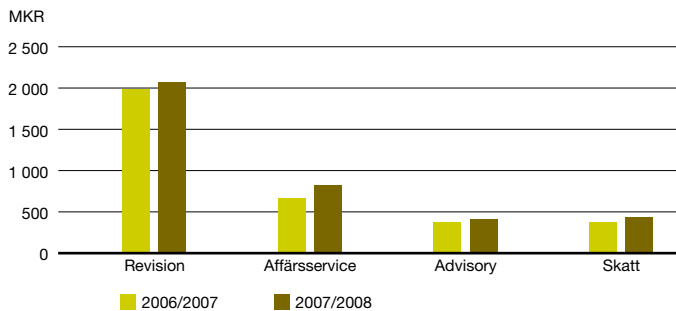
(335 Mkr). I det kalkylmässiga resultatet justeras rörelseresultatet med delägarnas rörliga ersättningar. Resultatförbättringen är framförallt en effekt av den ökade omsättningen.

Nettoomsättningen har ökat för samtliga tjänsteområden och mest markant inom Affärsservice, Advisory och Skatt. Expansionen har varit stadig i såväl storstäderna som ute i landet. Tillväxten är en kombination av både organisk utveckling och förvärv. Den organiska tillväxten är i sin tur bland annat ett resultat av fortgående bransch- och segmentsvisa satsningar. Under året genomfördes 18 bolags-

eller inkrämsförvärv av revisions- och redovisningsbyråer.

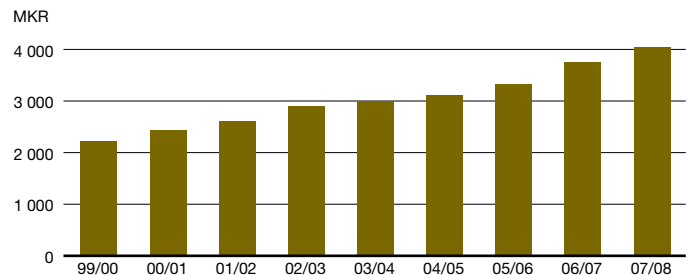
Räknet per anställd har omsättningen under året minskat något till 1 340 (1 367) tkr. Detta förklaras av att det expanderande området Affärsservice är personalintensivt och generellt har en lägre omsättning per anställd än övriga tjänsteområden. Totalt har medelantalet anställda passerat 3 000 och uppgick till 3 019 (2 748).

OMSÄTTNING PER TJÄNSTEOMRÅDE

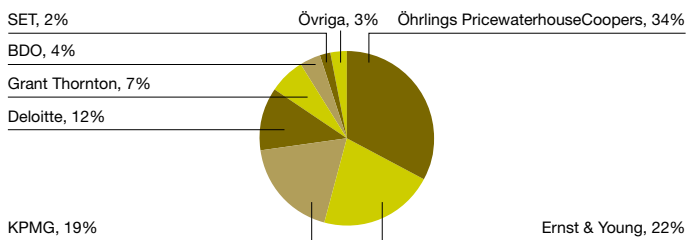
Efterfrågan är fortsatt stark. Samtliga tjänsteområden har haft en positiv utveckling under 2007/2008.

OMSÄTTNINGSTILLVÄXT

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har haft nio år av obruten tillväxt. Det senaste året ökade omsättningen med 8 procent.

MARKNADSANDELAR*

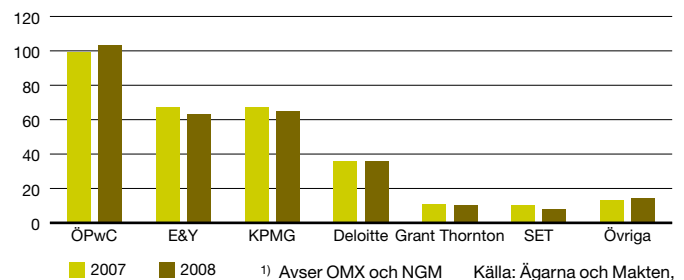

*Avser Sveriges sju största revisionsbyråer.

Källa: Konsultguiden

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har en fortsatt stark marknadsposition i Sverige. Andelen av de sju största byråernas sammanlagda omsättning ökade till 34 procent under 2007. De tre största byråerna har tillsammans en andel på nära 75 procent.

MARKNADSPPOSITION, ANTAL UPPDRAG I BÖRSBOLAG¹⁾

¹⁾ Avser OMX och NGM Källa: Ägarna och Makten, SIS Ägarservice AB

Öhrlings PricewaterhouseCoopers var det enda bolag som ökade marknadsandelen bland börsbolagen under året. Antalet uppdrag ökade med netto 4.

Trygga, effektiva och utmanande lösningar

Stora företag kan vara allt från globala koncerner till större finansiella aktörer, som står under finansinspektionens tillsyn. Gemensamt för dessa organisationer är behovet av avancerade revisionstjänster, som ökar tryggheten och effektiviteten, men som också utmanar till ett fortgående förbättringsarbete.

Ökad trygghet Till de stora företagen levererar revision i första hand trygghet kring den externa finansiella rapporteringen. Den trovärdighet som följer med revisionen har stor betydelse i relationen till aktieägare, leverantörer, kreditgivare, myndigheter, medborgare och kunder. Men nytan är större än så. Eftersom insatserna bygger på ingående granskningar av företagets administrativa processer – och den information som flödar i dessa processer – bidrar revisionen samtidigt till en kvalitetssäkring av den interna kontrollen. Granskningen bidrar dessutom till ett ökat värdeskapande i klienternas verksamheter, främst genom att revisionsteamet hjälper till att identifiera interna förbättringsområden, till exempel effektiviseringar i de administrativa processerna.

Utmanande revision Öhrlings PricewaterhouseCoopers är ledande på revision till stora företag i Sverige. Under det gångna året har marknadspositionen dessutom förstärkts, främst genom fortsatt tillväxt bland de större företagen. Bland bolagen på Stockholmsbörsen och NGM beräknas den egna marknadsandelen till cirka 34 procent av börsvärdet. Revisionsverksamheten för

stora företag omfattar cirka 550 revisorer. Målet med revisionen är – förutom ökad trygghet – också att kunna utmana företagen, främst genom att vara lyhörd, peka på intressanta frågor, problem och möjligheter som kan bidra positivt till företagets utveckling. Det förutsätter att revisorerna har förståelse för situationen i respektive företag, vilket är en viktig framgångsfaktor för Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Därför är också specialiseringen långt driven för att kunna möta behoven i olika typer av företag och branscher. I revisionsteamet innebär detta att branschspecialister samverkar med experter inom allt från skatterådgivning till IT-frågor, riskmanagement och redovisning. Branschkompetensen omfattar drygt tjugo olika branscher. Via kompetensbredden kan Öhrlings PricewaterhouseCoopers alltid matcha kundbehov och specialister på ett bra sätt. Det gör att kvaliteten och kundnyttan i revisionsuppdragen ökar.

Skiftande krav Till de mer komplexa uppdragen hör revision i de största globala bolagen. Omfattande regelverk påverkar dessa verksamheter och kraven på styrning och kontroll är hårda. Eftersom revisionsteamet kan innefatta flera hundra personer blir projektledningskompetens och förmågan att koordinera grundläggande. Lika viktigt är att det ha en egen lokal närvaro i många marknader och vid behov vara på plats för att driva och samordna arbetet med lokala klienter och kollegor.

Om bolagen dessutom är noterade tillkommer ytterligare en dimension via börsens regel-

verk. I dessa publika bolag är informationshanteringen extra känslig – och behovet av bra kontroll ökar ännu mer. Numera påverkas revisorernas arbete också av koden för bolagsstyrning, som införts successivt i noterade bolag under de senaste fyra åren.

I finansiella företag som banker och försäkringsbolag är det Finansinspektionens regler och tillsyn som särskiljer och påverkar revisionsarbetet. Här finns exempelvis särskilda så kallade rörelser regler och de breda kunskaperna kring dessa regler är ytterligare en styrka för Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Ändrade förutsättningar Införandet av redovisningsstandarden IFRS har på senare år haft stor påverkan på revisionsarbetet i de större företagen. Området är komplext och de nya reglerna har exempelvis satt fokus på marknadsvärderingen av bolagens balansräkningar, vilket gjort att dialogen med revisorerna fördjupats på många sätt. Även om de grundläggande processerna kring IFRS nu är på plats arbetar revisorerna allttjämt med uppföljning och kvalitets-säkring i många företag. Parallellt har alltför icke-noterade företag också börjat införa IFRS, vilket ökat behovet av specialistkompetens. Inför 2009 genomförs dessutom nya förändringar av regelverket. Det gör IFRS till en kärnfråga för revisorerna också under kommande år.

Svensk kod för bolagsstyrning är en annan stor omvärldsfråga, som gjort att kraven på intern kontroll, riskbedömningar och styrelseansvar skärpts i många företag. Koden har utökats under

Bättre koll i kapitalförvaltningen

Bransch
fokus

Rätt värdering, effektiv riskhantering och smidig hantering av skatt och moms – så kan en del av kundnyttan inom området Kapitalförvaltning

sammanfattas. Bland klienterna finns banker, samt fond- och värdepappersbolag, där kraven på styrning och kontroll är hårda.

– Vi arbetar också med andra aktörer som förvaltar mycket kapital, till exempel ideella organisationer och större institutioner med medel att förvalta, påminner Sussanne Sundvall, ansvarig för branschområdet Kapitalförvaltning. Banker, försäkringsbolag, fond- och värdepappersbolag är dock den största kundkategorin, alltså företag som står under tillsyn från Finansinspektionen.

– Liksom för andra branschområden är specialistkompetensen vår viktigaste konkurrensfördel, fortsätter hon. Vi behärskar det här området och kan därför rikta ett starkt och komplett erbjudande till kunderna.

Förbättra kontrollen Ett kompetensområde som ökat i betydelse på de finansiella marknaderna är värdering. Här har brister uppmärksamats i flera bolag,

året och omfattar idag samtliga bolag, som är noterade på den svenska marknaden. Att fler bolag nu ska tillämpa regelverket får också återverkningar på det framtida revisionsarbetet.

Till framtidsfrågorna hör också förvaltningsrevisionens vara eller icke vara, det vill säga den granskning revisorerna gör med sikte på styrelsens ansvarsfrihet. Enligt ett nytt utred-

ningsförslag föreslås att förvaltningsrevisionen avskaffas och att denna revision på sikt kan bli frivillig. Det väntas öka behovet av nya lösningar och tjänster kring styrelseansvar.

vilket gjort att styrelser och företagsledningar nu lägger mer kraft på dessa frågor. Vad det konkret handlar om är att bolagen behöver säkra att deras finansiella instrument är rätt värderade.

– Vi hjälper exempelvis till med granskningar av de modeller företagen använder, berättar Sussanne Sundvall. Vi ser också över interna processer och rutiner så att bilden blir så komplett som möjligt.

– Ett annat närliggande område är intern kontroll, där Finansinspektionen i flera fall haft synpunkter på företag som inte haft utvecklad kontroll i verksamheten. När sådant händer ökar efterfrågan på dessa tjänster, konstaterar hon.

Stödja nyetableringar Sussanne och hennes kollegor stöttar även vid olika typer av nyetableringar,

till exempel när fondföretag med bas i Sverige startar utlandsinvesterade fonder, eller när filialer till utländska banker eller kapitalförvaltare vill etablera sig i Sverige.

– I sådana uppdrag brukar vårt internationella nätverk också involveras och på agendan står då bland annat skatte- och momsfrågor, men även regel- och tillståndsärenden av olika slag.

Aktivt stöd i hela transaktionskedjan

Till de stora svenska företagen erbjuder Advisory ett brett spektra av rådgivningstjänster, som stödjer komplexa förändringar vid exempelvis förvärv, försäljningar, fusioner, omstruktureringar eller nya finansieringslösningar. Advisory omfattar hela transaktionskedjan – från analys, värdering och due diligence, till rådgivning och handfast problemlösning. Nyttan för klienten är effektivare hantering, vilket bidrar till lägre kostnader, förbättrad styrning, riskhantering och kvalitet i det interna arbetet.

Nyckelordet är genomförarkraft som skapar trovärdighet i relationen till klienterna. Många rådgivningsinsatser riktas också mot mera avgränsade områden i klienternas befintliga verksamheter. Det gör att nyttan också kan beskrivas i termer av lägre kapitalbindning,

högre synergivinster, bättre och snabbare rapporteringsrutiner eller lägre transaktionskostnader i den egna administrationen.

Till nyttan hör också internationell leveransförmåga. Det innebär att projekt ofta genomförs i flera länder och marknader, men med en svensk utgångspunkt vilket många klienter värderar högt. Samtidigt uppskattar de det internationella nätverk som vid behov knyts till projekten – ett nätverk som totalt sett omfattar 7 000 specialister i ett 50-tal länder.

Breddat utbud Utvecklingen för Advisory har varit stark det gångna verksamhetsåret, vilket ytterligare förstärkt den ledande marknadspositionen i Sverige. Bakom den positiva tillväxt- och resultatutvecklingen 2007/2008 ligger den starka konjunkturen, som gjort att antalet transaktioner i det svenska

näringslivet varit högt. En annan framgångsfaktor är att utbudet av tjänster och kompetenser breddats. Det kanske tydligaste exemplet är satsningen på konsulttjänster, som hjälper klienterna att genomföra bland annat kostnadsbesparande åtgärder samt förbättra den interna kontrollen och riskhanteringen.

Rådgivning med finansiella perspektiv

Företagens internationella expansion är generellt sett en stark drivkraft inom Advisory. Det samma gäller utvecklingen inom private equity, där transaktionerna är många och omstruktureringsarbetet omfattande. Till drivkrafterna hör även generationsskiften, där allt fler stora svenska familjeföretag söker nya ägare – samt den pågående strukturomvandlingen inom offentlig sektor, som gör avancerad rådgivningskompetens alltmer efterfrågad.

CSR ökar i livsmedelbranschen

Bransch
fokus

I livsmedelsbranschen får ansvaret kring miljö och sociala frågor större genomslag. Konsumenterna vill ha

sunda och miljöanpassade

produkter. Därmed ökar kraven på rådgivning kring Corporate Social Responsibility (CSR) – det gynnar branschspecialisterna inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Sett till omsättning och antal anställda är livsmedel idag Sveriges fjärde största industri. Merparten av företagen i branschen ligger i södra och mellersta delen av landet och det är alltså här branschspecialisterna inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers har sina kärnkunder.

– Vi arbetar med såväl globala livsmedelsaktörer som med lokala producenter och grossister. Bakom oss finns ett team med cirka 45 personer som är specialiserade på branschen, berättar Anette Källåker, som arbetar i denna grupp. Kunskapsbredden är vår största konkurrensfördel. Vi kan hjälpa kunderna med i stort sett alla frågor och problem inom vårt område.

Eftersom branschen just nu genomgår omstruktureringar handlar projekten om bland annat förvärv, fusioner och avknoppningar. Många livsmedelsproducenter satsar också på att centralisera sin

produktion till färre och större enheter, men har fortfarande kvar marknadsbolag i många olika länder. Det gör att de behöver hjälp med exempelvis skatt- och momsfrågor.

– Vi involveras även i varumärkesprojekt, säger Anette Källåker. Varumärkena är ju en av livsmedelsföretagens allra största tillgångar. Och att värdera och skydda dessa tillgångar blir ofta en sak vi får hjälpa till med.

CSR allt hetare Corporate Social Responsibility är dock ett av de hetaste ämnena just nu. Vi konsumenter blir alltmer noga med vad vi äter och dricker. Detta intresse tar sikte på hur maten odlas, men också hur den förädlas, transporteras etc.

– Företag och investerare börjar inse att CSR har en reell påverkan på företagets avkastning, betonar Anette Källåker. Därför lägger man mer kraft på hållbarhetsredovisningar och visa på det ansvar man faktiskt tar.

– Vår roll blir då att stödja framtagandet av hållbarhetsredovisningar, men även certifiera innehållet så konsumenterna kan lita på informationen, fortsätter hon. I övriga Europa spelar de formella certifieringarna större roll än i Sverige. Men på sikt kan de säkert bli viktigare också här hos oss.

Denna kompetens är bred men genomsyras alltid av ett finansiellt perspektiv, som gör att insatserna bidrar till ett ökat värdeskapande i klientens verksamheter. Kompetensbredden innebär att rådgivare inom allt från finansiering, processutveckling och verksamhetsstyrning till incitamentsprogram, pensionslösningar och värderingstjänster samverkar med branschspecialister inom exempelvis Fastigheter och Finansiell sektor. Det här möjliggör att Advisory mixar generalister och specialister på ett sätt som möter klienternas behov i olika lägen. Konkret gör det här att en finansiell due diligence även fångar upp frågor med bäring på exempelvis IT- och pensionsfrågor. Därmed blir slutresultatet bättre och mer heltäckande, vilket ökar utväxlingen för klienten.

Bransch fokus

Heltäckande stöd inom Pharma & Life Sciences

Kontakterna och kompetensen – så kan de främsta styrkorna inom området Pharmaceuticals & Life Sciences sammanfattas. Få branscher är lika globala som just läkemedel och bioteknik. Förutom globala kunder har Öhrlings PricewaterhouseCoopers många uppdrag bland svenska biotechbolag, där etableringstakten dessutom ökar.

I nätverket för Pharma & Life Sciences ingår ungefär 110 personer i hela landet. Det handlar om specialister inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers alla kompetensområden. De arbetar med många olika typer av uppdrag, till exempel revision, IFRS, finansiering, marknadsanalyser, värderingar, corporate governance, riskhantering, processgenomgångar, transferpricing och transaktionsstöd vid företagsöverlåtelser.

– Vi kan branschen, aktörerna och vet vilka frågor, som präglar utvecklingen inom forskning, marknad och försäljning. Det är några av förklaringarna till att vi har en stark position, säger Liselott Stenudd, ansvarig för Pharma & Life Sciences. Till styrkorna hör också vårt internationella nätverk, som få andra aktörer kan matcha.

Pharma & Life Sciences är en av Öhrlings PricewaterhouseCoopers tidiga branschsatningar

och startade för cirka fem år sedan. Idag är byrån marknadsledare inom det här området i Sverige.

Stöd vid notering Även om branschen är global med flera gigantiska koncerner – så kallade Big Pharma – hämtas många uppdrag också från biotechbolag med svensk hemvist. Här är nyetableringen stor, dels genom avknoppningar från etablerade företag, dels via forskningsprojekt vid universiteten som genererar affärsidéer.

– De mindre, nyetablerade företagen är i stort behov av kringtjänster, vilket skapar möjligheter för oss. Det gäller inte minst interna rutiner, dokumentation, redovisning och finansiell information, berättar Liselott. Insatserna hjälper till att ge bolagen en struktur, som underlättar i kontakterna med finansiärer och andra affärspartners.

Just arbetet med kapitalanskaffning är idag en huvudfråga för många bolag. För mer etablerade bolag kan en börsnotering så småningom bli aktuell. Även här kan Liselott och kollegorna ge råd och stöd.

– Ett sådant exempel är Biovitrum som börsnoterades 2007, säger hon. Våra specialister från olika områden hjälpte kunden att klara kraven som gäller för marknadsnoterade företag.

Sveriges ledande skatterådgivare

Sveriges ledande skatterådgivare finns inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Här förenas skattekompens i toppklass med bred affärsförståelse för klienternas verksamheter. Det ger trygga, effektiva och väl avvägda skattelösningar för de stora svenska och internationella företagen. Affärsförståelse innebär att rådgivarna har kunskap om drivkrafterna i klienternas verksamhet, vilket ger en helhetssyn på behoven och bättre precision i de tjänster som levereras. När lösningarna på detta sätt skräddarsys blir också mer värdet för klienten tydligare.

Rådgivningen till de stora företagen omfattar nationell och internationell företags- och individbeskattning. Det handlar också om mervärdesskatt, miljö- och energiskatter, tull, sociala

avgifter etc. Kompetensbredden och den samlade erfarenheten inom avdelningen är viktiga konkurrensfaktorer. En annan styrka är det starka engagemanget hos medarbetarna som – i kombination med internationella nätverk i världsklass – banar väg för långsiktiga relationer med de mest komplexa, intressanta och krävande klienterna. En proaktiv hållning till möjligheterna att lösa problem i närings- och organisationslivet – både i upp- och nedgång – kännetecknar arbetet. Andra viktiga ledord är kvalitet och ansvar.

Genom globaliseringen och konjunktursvängningar sker det ständiga förändringar på skatteområdet. Det gäller då att kunna möta de krav som ställs på de stora företagens skattefunktioner. Tillförlitligheten i redovisning och rapportering av skatter – och behovet av förutsebarhet och styrning – är viktiga komponenter i framtidens skattehantering. Rådgivarna inom

Öhrlings PricewaterhouseCoopers erbjuder snabb anpassning till rörelser på dessa områden och till annat som påverkar klienternas vardag.

Bidra till värdeskapande En stor del av arbetet riktas till klienter som inte köper revisions-tjänster från Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Samtidigt är en av huvuduppgifterna att lämna stöd och hjälp vid genomförandet av revisions-uppdragen. Skatteperspektivet är en självklar del av revisionsarbetet och skatteverksamheten bidrar här med granskning och analyser. Resultatet kan – förutom ökad tillförlitlighet – innebära att konkreta förbättringsområden identifieras.

Stark efterfrågan på alla områden Under det gångna året har efterfrågan på skatterådgivning totalt sett ökat. Till drivkrafterna hör den goda konjunkturen och den åtföljande höga aktivite-

Bransch
fokus

ten på bland annat transaktionsmarknaden. Fler och fler företag hanterar skatterna som kostnadspost och det finns ett ökat fokus på ansvarsfull hantering och rapportering av skatter och avgifter.

Huvudområdet är bolagsskatt med frågor som utgår från finansiella, legala och verksamhetsmässiga strukturer. Exempel på rådgivningsuppdrag är översyn av affärsmodeller, stöd vid taxeringsrevisioner samt anpassning till regelverk och omvärldsförändringar. Ett annat område är riskhantering, där exempelvis skatterisken analyseras och där målet kan vara att förbättra interna rutiner och ta fram en anpassad skattestrategi. Inom området transfer pricing kan det handla om att prissätta koncerninterna transaktioner och utnyttjande av gemensamma funktioner. Dessa insatser ger ofta en god överblick av den samlade beskattningen inom en koncern, vilket i sin tur kan ge stora kostnadsbesparingar.

Inom Human Resource Services ("HRS") ligger fokus på gränsöverskridande personal och praktisk hantering av deras skattesituation och kopplingen till arbetsgivarens kostnad för skatter och avgifter. HRS arbetar även med skattefrågor som rör socialförsäkring, kompensationspaket och migrationsfrågor. HRS blir mer och mer inriktat på rådgivning där klienterna får hjälp med att planera och utveckla lösningar efter egna behov, till exempel kring incitamentsprogram och pensionslösningar.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers får – som ensam aktör – den högsta rankingen vid en jämförelse mellan skatterådgivare i International Tax Reviews undersökning World Tax 2009. Undersökningen genomförs varje år och bygger bland annat på intervjuer med klienter och aktörer i branschen. Den eller de rådgivare som rankas högst bedöms ha den bredaste och djupaste specialiseringen, erfarenheten och de bästa resurserna.

Bred och anpassad kompetens är den kanske viktigaste styrkan inom branschområdet försäkring – oavsett om uppdragen har bäring på revision eller rådgivning. Branschspecialisterna kan smidigt navigera i försäkringsbolagens komplexa verksamheter och sätta in sitt spetskunnande där den gör störst nytta.

I revisionsteamet fyller branschkunskandet en viktig funktion när försäkringsbolagens komplexa organisationer ska genomlysas. Aktuarier, skattexperter, specialister på riskhantering, outsourcing eller så kallade rörelseregler är några av de kompetenser som gör revisionsprocessen effektivare och mer heltäckande.

– Vi kan "tänket", språket och verksamheten, vilket underlättar mycket i kontakterna med branschen, betonar Catarina Ericsson, ansvarig för Assurance och för branschområde Försäkring. Vår kompetensbredd kommer också till minst lika stor nytta i de många rådgivningsuppdrag vi varje år genomför. Jag tänker till exempel på de Solvency-projekt vi utför, men också på spännande rådgivningsprojekt kring bland annat outsourcinglösningar.

Effektivare riskhantering Det nya regelverket Solvency används för att bestämma nivån på solvenskapitalet i försäkringsbolagen. En konkret effekt av dessa regler är att riskerna i bolagens verksamhet måste tydliggöras mer, vilket branschspecialisterna

inom Försäkring således hjälper till med. I detta arbete har de även kunnat utnyttja den interna kompetens som redan finns kring Basel II, det vill säga bankernas regelverk för kapitaltäckning.

– Likheterna är många och vi kan dra nytta av flera viktiga erfarenheter när Solvency nu ska på plats, berättar Catarina. Det är en omfattande process där mycket av det interna arbetet måste formaliseras, till exempel vad gäller IT-system och arbetsrutiner.

– En viktig skillnad som vi ser det är att Solvency bör förankras uppifrån och ned i organisationen. Med Basel II blev det ofta tvärtom, fortsätter hon. Nu gör dock ledning och styrelse ett antal prioriteringar som styr det fortsatta arbetet. Det är effektivare och ger bättre precision när de olika riskerna ska fångas upp.

Hitta riskerna Riskerna står också i centrum i outsourcingprojekten. Oavsett om det är en IT-verksamhet eller kapitalförvaltning som läggs ut externt uppstår nya risker, som måste kartläggas och hanteras. Outsourcing skapar en ny spelplan hos kunderna och här stöttar specialisterna inom Försäkring kundens egna interntrevisorer.

– Vi erbjuder spetskompetens inom många av de "smala" områden som riskanalysen omfattar, betonar Catarina Ericsson. Resultatet av vårt arbete är en heltäckande riskkarta, som hjälper ledning och andra operativa enheter i deras arbete.

Effektivare, säkrare och tryggare företagande

Mindre och medelstora företag erbjuds heltäckande tjänster, där effektiviteten och tryggheten står i centrum. Den breda marknadstäckningen – med kontor på 125 orter – ger samtidigt en närhet till kunderna, som gör det lättare att matcha både företagets och företagarens olika behov.

De mindre och medelstora företagen kallas ibland för ryggraden i svenskt näringsliv. Även inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers dominerar de i antal och utgör närmare 90 procent av den egna kundstocken. Definitionen är bred och här ingår allt från enmansföretag till större familjeägda bolag med omfattande internationell verksamhet. Unikt för dessa företag är också kopplingen till det privata ägandet, som gör att revisions-, rådgivnings- och redovisningstjänsterna måste ta hänsyn till både företagets och ägarnas krav och behov.

En dagsaktuell fråga som påverkar dessa kunder är avskaffandet av revisionsplikten. Om och när de nya reglerna träder i kraft kommer cirka 95 procent av landets småföretag inte längre att behöva revidera sina räkenskaper. Många företag väntas dock fortsätta med revision. Många företagare vill inte avstå från den trygghet som revisionen ger. Dessutom kräver ofta kreditgivare, kunder, leverantörer och andra intressenter att företagen revideras. Samtidigt gör förändringarna att revisionsmarknaden blir mer efterfrågad. Öhrlings PricewaterhouseCoopers möter förändringarna genom fler och attraktivare tjänster och erbjudanden till mindre och medelstora företag – främst inom ekonomiadministration, analys och finansiell planering.

Långa kundrelationer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers arbetar varje år med cirka 50 000 mindre och medelstora företag. Via nätverket – med kontor på 125 orter och 2 400 medarbetare med denna inriktning – säkras närheten till kunderna. Denna närhet spelar stor roll för de långa relationer som ofta innebär att revisorer och rådgivare följer företaget året runt under många år. Värdeskapande kompetens och trovärdighet är andra grundstenar i de starka och långsiktiga relationerna som Öhrlings PricewaterhouseCoopers bygger med sina kunder – relationer där nyckelordet är förtroende.

Lite förenklat kan behoven delas upp i skyldigheter och möjligheter. Företagets skyldigheter handlar om de externa kraven kring bokföring, skatt, deklarerationer och redovisning. Möjligheterna däremot fokuserar på nyttan av bra rådgivning samt intern ordning och reda, till exempel genom att ekonomistyrningen blir effektivare, uppföljningen underlättas och precisionen i beslutfattandet ökar.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers stödjer och vägleder kunderna genom en aktiv kunskapsöverföring som underlättar i deras vardag. Denna överföring – som blir extra viktig eftersom företagen ofta saknar egen kompetens på många specialområden – bidrar också till de långsiktiga kundrelationerna. Det privata ägandet är en annan del i detta relationsbyggande. Samspelet mellan företagets och ägarens ekonomi måste fungera. Revisorer och rådgivare måste kunna optimera dessa delar – till exempel via framsynt skattehantering – för att skapa en trygghet och långsiktighet i både företagandet och ägandet.

Ett kunskapshus Erbjudandet till de mindre och medelstora företagen kan beskrivas som ett Kunskapshus. Kundnyttan i detta hus fångas i fyra begrepp – effektivare ekonomiadministration, säkrare beslut, tryggare företagande och klokare affärsråd. Genom att välja och kombinera olika tjänster skapas i slutändan förutsätt-

ningar för lönsammare affärer. Principen är enkel och bygger dels på grundläggande tjänster inom administration – bland annat lönehantering samt kund- och leverantörsreskontra – dels på mer avancerade tjänster inom analys, styrning och rådgivning. Kunskapshuset profilerar den breda kompetens som Öhrlings PricewaterhouseCoopers har, men gör det också enklare att anpassa erbjudandet till de växlande behov ett kundföretag kan ha över tiden.

Kunskapshuset möter alla de krav som ställs på en modern ekonomiavdelning. Detta blir en stark konkurrensfaktor i takt med att fler mindre och medelstora företag väljer att köpa in stora delar av sin ekonomiadministration från externa specialister. Företagen vill istället koncentrera sig på den egna kärnverksamheten, vilket skapar möjligheter för Öhrlings PricewaterhouseCoopers att hjälpa till. För att möta kraven läggs samtidigt mycket kraft på moderna och effektiva tekniklösningar. Snabbhet, enkelhet och tillgänglighet står i centrum.

Ökad tyngd inom rådgivning Vid sidan om revision och redovisning har tyngdpunkten på mer avancerad skattehantering och annan rådgivning också ökat. Idag finns det cirka 150 specialister inom rådgivning och skatt vid de olika kontoren. Bakgrunden är att de mindre och medelstora företagens verksamheter hela

Stark tillväxt för Affärsservice

Tillväxt över 20 procent, nya tekniska lösningar och utökad konceptutveckling – framgångarna för Affärsservice fortsätter. Omsättningen uppgår nu till mer än 800 miljoner kronor och i nästa steg ska liknande tjänster också börja erbjudas Sveriges kommuner.

Det är nu fyra år sedan Affärsservice lanserades. Målgruppen är mindre och medelstora företag över hela landet. De erbjuds en rad tjänster inom ekonomiadministration – från bastjänster med kund- och leverantörsreskontra, lönehantering och skattedeklarerationer till olika typer av analysstöd och affärsrådgivning. Affärsservice är dessutom ett outsourcingkoncept. Det utmanar således de interna ekonomiavdelning-

arna i kundföretag på de orter där Öhrlings PricewaterhouseCoopers har kontor. Genom att istället välja Affärsservice kan företagen förenkla, effektivisera och öka tillgängligheten i sin ekonomiadministration. Samtidigt kan mer av resurserna satsas på den egna kärnverksamheten.

Ny webbportal Under året har marknadsföringen förstärkts, bland annat genom koncernens kampanjsatsning "Visionsbyrå" som även gett draghjälp åt tjänsterna inom ekonomiadministration. Parallellt har paketeringen av tjänsterna blivit tydligare. Nyckelbegreppet "Kunskapshus" används i marknadsföringen för att visa på helheten som erbjuds inom Affärsservice. Detta hus består av flera våningar som innehåller

tiden blir mer komplexa. Via frågor kring förvärv, försäljningar, generationsskiften, kapitalanskaffning, incitamentsprogram, utbildningar, moms och transfer pricing måste därför också rådgivningskapaciteten tas närmare kunden. Konkret innebär detta att kompe-

tens på en rad specialistområden numera också finns tillgängliga både regionalt och lokalt.

Sammantaget kan Öhrlings PricewaterhouseCoopers därmed – via bredden och inriktningen inom revision, redovisning och rådgivning – erbjuda moderna lösningar för

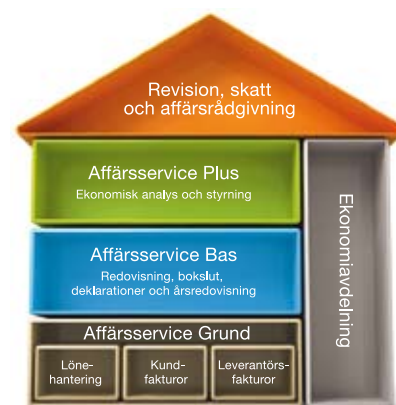
det moderna företaget. Dessa lösningar speglar utvecklingen i näringslivet och baseras på det kunnande och de tekniska lösningar som gör företagandet effektivare, säkrare och tryggare.

ler olika typer av tjänster. En annan nyhet är satsningen på webbtjänster. Syftet är att minimera det manuella arbetet och få allt fler kunder att använda webbportalen affärsservice.se som lanserats under året. Webbtjänsten är ett smidigt och säkert system, där företagaren har tillgång till sin ekonomi dygnet runt, oavsett var han eller hon än befinner sig.

Tillväxten för Affärsservice är fortsatt hög – mer än 20 procent under 2007/2008. Kedjeföretag är en kundgrupp som bearbetats extra hårt och här har utvecklingen varit fortsatt positiv. Liksom Öhrlings PricewaterhouseCoopers finns dessa företag på många platser i landet. Via Affärsservice kan de sänka kostnaden för sin ekonomiadministration och samtidigt få tillgång till en lokal rådgivare. I nästa steg

väntar även en expansion till landets kommuner. Även här väntas intresset för outsourcing av ekonomiadministrationen öka. Därför har Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Agresso inlett ett unikt samarbete för att erbjuda en lösning kring leveransen av administrativa tjänster till kommuner.

”Kunskaps huset” illustrerar helheten som erbjuds inom Affärsservice.

Bransch
fokus

Högtryck i rese- & turismbranschen

Bredden är stor i den svenska turismindustrin. Här finns allt från små livsstilsföretag till flygbolag, hotellkedjor, skidanläggningar och nöjesparker.

Tillväxten är hög och samtidigt pågår en konsolidering där företagen blir allt större. Därmed ökar behovet av bland annat rådgivning och affärsservicetjänster.

Turism är bland annat konsten att förvandla resor, nöjen, mat, service och boende till populära produkter och upplevelser. Och tillväxten i denna bransch är hög. Under 2006 beräknas branschen ha omsatt 215,5 miljarder kronor – en ökning med nästan 11 procent jämfört med året innan.

– Turism har blivit en basnäring som sysselsätter mer än 150 000 årsanställda i hela landet. Det är en ökning med cirka 50 procent sedan 1995, berättar Mats Niss Jonsson, ansvarig för branschområdet

rese- & turism. Den goda tillväxten beror bland annat på att vi lägger allt mer tid och pengar på vår fritid.

Förutom tillväxt kännetecknas branschen också av ett brett spektra av företag. Här finns stora reseföretag, hotell- och restaurangkedjor, skidanläggningar, djur- och nöjesparker, men också mängder av småföretag som arbetar med allt från försäkring, hundspann eller kräftfiske till båtturism, vandringar eller kanotpaddling. Viktiga utvecklingsfrågor för branschen är miljö- och klimatanpassade erbjudanden samt behovet av att säkra lönsamhet och fortsatt tillväxt – allt enligt en enkätundersökning som Öhrlings PricewaterhouseCoopers nyligen gjort.

En mognadsprocess Med tillväxten och företagsetableringarna ökar behovet av råd och stöd. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har en rad specialister, som kan villkoren i turismindustrin och de frågor som företagen måste hantera.

– En av våra största konkurrensfördelar är marknadstäckningen, betonar Mats Niss Jonsson. Vi finns ju över hela landet och kan erbjuda ett brett utbud av tjänster.

Med nyetableringen följer också att företagen behöver bli mer professionella. Mats kallar det för en "affärsmässig strukturering", där frågor om lönsamhet, effektivitet och affärsutveckling hamnar mer i fokus.

– Gemensamt för många företag är behovet av nyinvesteringar, vilket gör kapitalförsörjning till en stor fråga, säger han. Värderingar, förvärv och avyttringar samt ekonomistyrning, skatt och moms är andra områden, där vår kompetens efterfrågas.

– Eftersom många verksamheter är säsongsbundna varierar också behovet av ekonomistyrning under året. Via Affärsservice kan vi erbjuda mångsidiga outsourcingtjänster, som löser behoven på ett kundanpassat sätt, fortsätter han. Så man kan säga att vi gör som branschen – erbjuder en helhet, där kundupplevelsen är service, trygghet och nytta.

Sveriges nya (re)visionsbyrå!

Genom att "trolla" med bokstäver förvandlas revisionsbyrå till en visionsbyrå. Få människor har undgått den prisbelönta marknadsföringskampanj som rullat sedan våren 2008. Målet är tydligt – att visa att Öhrlings PricewaterhouseCoopers erbjuder det bästa och mest heltäckande stödet till företag som utvecklas.

Det är bland annat revisionspliktens avskaffande som stöper om förutsättningarna på marknaden, särskilt då bland mindre och medelstora företag. För att möta förändringarna pågår ett omställningsarbete, där bredden i det egna erbjudandet tydliggörs, det vill säga hela utbudet av revisions- och rådgivningstjänster samt Affärsservice. Den stora reklam- och marknadsföringskampanjen stödjer detta arbete.

– Vår position på marknaden är unik och när det gäller att möta småföretagarnas behov av tjänster kan vi leverera helheten – allt från det som måste fungera löpande, till exempel hantering av fakturor och lön – till mer avancerade tjänster inom ekonomirådgivning som företagare behöver för att utveckla sina verksamheter, säger Hans Börsvik, ansvarig för Local Business.

Från dåtid till framtid I fokus står kundens bästa. Utmaningen är att visa hur Öhrlings PricewaterhouseCoopers kan vara det stöd som företagaren behöver för att växa och utvecklas, bland annat genom att stötta och frigöra dyrbar tid i det löpande arbetet, eller

bistå i utvecklingen genom kvalificerad revision och rådgivning. Ambitionen tydliggörs genom att "trolla" med ordet revisionsbyrå. Bara två bokstäver förändrar perspektivet från dåtid till framtid. Därmed blir steget till Sveriges nya visionsbyrå inte långt!

– Vi ser i våra kundundersökningar att kunderna har en förhållandevis snäv bild av vilka tjänster vi erbjuder. Genom att betona att vi är Sveriges nya revisionsbyrå vill vi flytta fram positionen och tydliggöra hela tjänstebudet. På så sätt kan man säga att "vår mission är kundens vision", säger Mattias Isaksson, kommunikationschef inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

– På kort sikt handlar det om att lyfta fram utbudet inom Affärsservice. På längre sikt vill vi att företagarna ska uppfatta oss som det självklara stödet för dem att nå sina visioner. Men också självklart att peka på att revisionen är fortsatt en viktig del i vår verksamhet, fortsätter han.

Bred satsning Kommunikationskoncept "Sveriges nya revisionsbyrå" har rullats ut i flera steg, där startskottet gick under våren 2008. Den breda satsningen har omfattat stortavlor ute på stan, annonser i riks- och lokalpress, i radio och på webben, men också lokala koncept med annonsering och utskick direkt till företagen.

– Kampanjen har varit framgångsrik och prisats i reklamtävlingen 100-wattaren, berättar Mattias Isaksson. Mätningarna visar att genomslaget bland mindre och medelstora företag är stort. I marknadsföringstermer motsvaras det av lanseringen av en ny bilmodell. Cirka 60 procent av de tillfrågade förknippar Visionsbyrå med Öhrlings PricewaterhouseCoopers och mer än 30 000 unika personer har gått in på kampanjsajten.

Fokus på förändring och utveckling

Effektiviseringar, omstruktureringar, bolagiseringar och utförsäljningar är begrepp som alltmer präglar de statliga verksamheterna. Dessutom påverkas de här verksamheterna av beslut och åtgärder inom EU som också driver fram förändringar av olika slag. I alla dessa förändringsprocesser bidrar kompetensen inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers – med breda erfarenheter från både näringsliv och offentlig sektor – till ökad kvalitet och genomförarkraft.

Lång erfarenhet Den statliga delen av samhällssektorn innefattar exempelvis riksdag, regeringskansli, myndigheter, affärsverk, utredningar och kommittéer samt statliga bolag. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har lång erfarenhet av revisions- och rådgivningstjänster till kunder i dessa verksamheter. Uppdragen handlar om allt från analyser och utvärderingar till verksamhetsutveckling med riktade insatser för att förbättra styrning och kontroll. I nästan all offentlig verksamhet är också effektiv resurshantering ett nyckelbegrepp. Många av insatserna tar därför fasta på just ökad effektivitet och ekonomisk nytta i den statliga sektorn. Den långa erfarenheten från denna sektor är en konkurrensfördel i sig. Till styrkorna hör också de anpassade metoder och arbetsprocesser som utvecklats genom åren och som möjliggör snabba insatser.

Ökat förändringstryck Förändringsmönstret i samhällssektorn har sett ungefär likadant ut på senare år. Nytt är dock att tempot förväntas öka och att vissa områden fått större betydelse. Detta tydliggörs exempelvis i regeringens ambition att sälja ut fler statliga verksamheter, men också via det ökade intresset för nya drifts- och finansieringsformer inom statlig verksamhet. Den här inriktningen skapar möjligheter för Öhrlings PricewaterhouseCoopers, där rådgivare inom företagstransaktioner, riskhantering eller IT-styrning i högre grad knyts till offentliga projekt för att skapa tydliga mervärden för kunderna. Dessutom erbjuds kunderna branschkompetens inom bland annat telekom, energi, infrastruktur och fastigheter eller andra branscher med tydlig koppling till statliga föränd-

ringsprocesser. Lägg därtill den lokala genomförarkraft som Öhrlings PricewaterhouseCoopers erbjuder – ett genomförande som base-

ras på bred marknadstäckning över hela Sverige samt vid behov också ett starkt internationellt nätverk av experter på offentlig verksamhet.

Stöttar regional utveckling

Både i Sverige och internationellt börjar en ny ekonomisk geografi ta form, där regionerna får allt större betydelse. Det leder i sin tur till krav på omstruktureringar och till att nya strategiska frågor kommer i fokus. Inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers finns erfarna specialister som kan stödja i det regionala utvecklingsarbetets alla faser.

Regional utveckling är ett allt viktigare område, som ska möjliggöra att Sveriges regioner klarar utmaningar kring ökad konkurrens och globalisering. Bakgrunden är att en ny ekonomisk geografi håller på att ta form, där demografi och urbanisering är starka drivkrafter som skapar nya regionala mönster. Via ett strategiskt arbetssätt och nya typer av samverkan kan landets regioner öka sin attraktionskraft på människor, kompetens och kapital. Ett starkt varumärke och satsningar på hållbara lösningar bidrar till att en region når tillväxt och hanterar sin utveckling på ett framgångsrikare sätt.

Säkrar tillväxt Arbetet med framtidens region rymmer en mängd strategiska frågor – till exempel hur en region påverkas av förändringar i omvärlden, hur konkurrenskraften kan stärkas och hur olika intressenter kan engageras i regionens utveckling. Kring denna typ av frågor stöttar Öhrlings PricewaterhouseCoopers med kompetens kring näringslivets utveckling, strategiska och finansiella infrastrukturförfrågor, varumärkesutveckling, hållbar ekonomisk tillväxt och strategisk rådgivning. Här formeras skräddarsydda team med lokal förankring, som utgår från specifika villkor och förutsättningar i varje region. Stödet i den regionala utvecklingsprocessen är således heltäckande – från visioner till genomförande samt utvärderingar som mäter effekten av insatta resurser mot uppställda mål. Därmed skapas helt nya möjligheter för att säkra tillväxt och förnyelse på ett anpassat sätt.

Effektiva lösningar för kommunal sektor

Prioriteringar, effektiviseringar, omstruktureringar är begrepp som präglar vardagen i landets kommuner och landsting. Samtidigt ökar kraven på tydlig profilering, nya typer av samverkan och finansiering. I alla dessa frågor – och många fler – ger Komrev ett aktivt stöd till kommuner och landsting runt om i Sverige.

Arbetet inriktas på tre olika områden – revision, rådgivning och utbildning. Revision är det klart största området och står för ungefär hälften av verksamheten. Komrev är dock marknadsledande också inom rådgivning och utbildning. Det gör att kunderna erbjuds breda och anpassade lösningar via det rikstäckande nätverket av erfarna revisorer och rådgivare. Kundnyttan som följer med dessa lösningar kan beskrivas i termer av effektivitet, säkerhet och kvalitet. Såväl revisionsinsatserna som rådgivningstjänsterna har stor betydelse i arbetet med att förändra och utveckla kundernas verksamheter – vare sig det handlar om vård, skola och omsorg eller varumärkesbyggande, infrastruktursatsningar och demokratifrågor.

Ett sådant exempel är extern ekonomiadministration, där allt fler kommuner vill lägga ut hanteringen av exempelvis bokföring och lönehantering på externa specialister. För att möta utvecklingen har Komrev tagit fram nya lösningar inom ekonomiadministration, som gör verksamheten enklare, säkrare och mer kostnadseffektiv.

Kontroll i två dimensioner Förvaltningsrevisionen i kommuner och landsting tar sikte på frågor om måluppfyllelse, kvalitet och resursförbrukning. Komrev har lång erfarenhet av dessa frågor, där granskningen av räkenskaper och verksamhet ger överblick samt förbättrar den politiska styrningen och interna kontrollen. På senare år har dock förvaltningsrevisionen breddats och fått en tydligare strategisk betydelse. Bakgrunden är att det också blir viktigare med god yttre kontroll, där kommunen har en klar bild över vad som krävs för att göra den attraktiv för invånare, besökare, företagsetableringar och riskkapital. För att nå hit krävs innovationer och visioner, som bygger starka varumärken för städer och regioner. Det förutsätter i sin tur en ny typ av spelplan, där kommunens olika resurser – sociala, miljömässiga, kulturella och intellektuella – samspelar med varandra.

Strävan efter förbättrad yttre kontroll påverkar också förvaltningsrevisionen. Kommunernas förmåga att analysera trender och omvärldsscenarioer – som sedan utnyttjas i det egna strategiarbetet – kommer mer i fokus. Komrev bidrar genom att utvärdera kommunernas insatser, vilket resulterar i effektivare hjälpmedel i kommunens verksamhetsutveckling.

Ny samverkan Även inom rådgivning påverkar omvärldsförändringarna Komrevs arbete. Ett exempel gäller nya finansieringsformer – så kallat Offentligt Privat Samarbete (OPS) –

där offentliga och privata aktörer samverkar kring upphandling och genomförande av infrastrukturprojekt. Komrevs specialister erbjuder stöd kring finansiering, genomförande och förvaltning av OPS-projekt, bland annat kring Nya Karolinska Solna, där alternativa lösningar för finansiering och drift utvärderats.

Ett annat aktuellt område är e-förvaltning via webben, som gör kommuner och andra offentliga aktörer alltmer virtuella. E-förvaltningen ska minska kostnaderna för myndigheter och kommunala bolag samtidigt som servicen till medborgare och företag förbättras. Utmaningarna handlar om att kunna tillgodose medborgarnas skiftande behov, men också om tekniska lösningar och IT-säkerhet. Komrevs rådgivningsuppdrag inriktas bland annat på samspelet mellan IT och verksamhet och omfattar såväl e-förvaltningsstrategier som praktiskt genomförarstöd.

Komrev har Sveriges bredaste kursutbud för politiker och tjänstemän. Varje år deltar cirka 10 000–15 000 personer i någon av de 75 kurser som erbjuds. För dessa ledare handlar det dels om att möta kraven från verksamhet och medarbetare, dels hantera nya roller, där offentliga, ideella och privata aktörer kommer att samverka på annorlunda sätt i framtiden.

Ideell sektor – förtroendeskapande revision

Den ideella sektorn omfattar en mängd olika organisationer – exempelvis insamlings- och biståndsorganisationer, idrottsrörelsen, folkbildnings- och intresseorganisationer, trossamfund, Svenska kyrkan, bostadsrättsföreningar samt stiftelser och fackförbund.

Verksamheten är omfattande och beräknas varje år omsätta ungefär 140 miljarder kronor – det motsvarar cirka sex procent av bruttonationalprodukten i Sverige. Kundnyttan handlar om säkerhet, trygghet och kvalitet i organisationernas interna arbete, men lika mycket om trovärdighet i relation till omvärlden. Liksom många företag är de ideella organisationerna publika, vilket gör dem sårbara om det uppstår fel och brister i förvaltningen eller den interna kontrollen. Varumärket riskerar att skadas och det kan vara förödande för en verksamhet som är beroende av donationer och frivilliginsatser av olika slag. Liksom i många andra branscher är transparens ett tema i tiden. Många av de projekt Öhrlings PricewaterhouseCoopers arbetar med för ideell sektor handlar också om att ge perspektiv på öppenheten i dessa verksamheter.

Specialistkompetens ger avtryck Öhrlings PricewaterhouseCoopers är ledande i Sverige inom revision och rådgivning till ideell sektor. Kompetensbredden är den viktigaste konkurrensfördelen och omfattar förutom revisorer även experter på allt från skatt, intern kontroll och IT till riskhantering och organisationsutveckling. Genom att arbeta med specialiserade tjänster under lång tid har en stark marknadsposition etablerats. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har den kundvolym, de resurser och det kunnande som krävs för att kunna erbjuda anpassade och utvecklingsorienterade tjänster till de ideella organisationerna. Branschkunskapen är en unik styrka, som baseras på breda kunskaper om lagstiftningen, kulturen, värderingarna och språkbruket i denna samhällssektor.

Tjänsterna delas in i tre områden – revision, rådgivning samt utbildning och utveckling. Revision är det klart största området, där målet är att skapa trygghet och tillförlitlighet kring redovisningen, till exempel i förhållande till givare, medlemmar och andra intressenter.

Rådgivningen omfattar områden som skatter, riskhantering, intern kontroll, kapitalförvaltning eller fastighetsfrågor. Utbildning och utveckling är den mest publika delen av verksamheten. Via samarbeten med tre olika förlag publiceras regelbundet skrifter om aktuella frågor och trender som berör ideell verksamhet.

Varje år genomförs Ideellt Forum. Det är en temadag för dem som arbetar med ledning, styrning eller ekonomi inom ideell verksamhet. Under denna dag presenteras nya forskarrön och deltagarna får även möjlighet att skapa nätverk och utbyta erfarenheter med varandra. Vid Ideellt Forum utses dessutom ”Bästa årsredovisning inom ideella sektorn” – en tävling som Öhrlings PricewaterhouseCoopers varit med och tagit initiativ till.

Till utvecklingsinsatserna hör också samarbete med forskarvärlden. Öhrlings PricewaterhouseCoopers samverkar med såväl Handelshögskolan i Stockholm som med professor Filip Wijkström, som är landets ledande forskare inom ideell verksamhet. Genom att sammanföra svenska och internationella forskare, revisorer från Öhrlings PricewaterhouseCoopers och aktiva inom ideell sektor i olika sammanhang breddas förståelsen för sektorns behov och framtida utveckling.

Förbättrad kontroll Under det gångna verksamhetsåret har efterfrågan inom ideell sektor

ökat. Det beror bland annat på att frågor om kontroll samt ordning och reda är alltmer i fokus. Det är särskilt styrelser och ledningsgrupper i de ideella organisationerna som efterfrågar högre kvalitet och effektivitet i det egna arbetet. Arbetet med en kvalitetskod för landets insamlingsorganisationer har fortgått. Koderna – som antogs 2007 och gäller från 2009 – har branschorganisationen FRII utvecklat tillsammans med Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Kodarbetet har nu gått in i en förankringsfas. Det innebär att en mängd utbildningsinsatser genomförts, såväl för styrelser och ledningsgrupper som för medarbetare i insamlingsorganisationerna. Revisorerna och rådgivarna från Öhrlings PricewaterhouseCoopers har fungerat som coacher. Arbetet har inriktats på områden som intern kontroll, riskhantering, processer och arbetsrutiner.

Biståndssektorn har varit ett annat viktigt område under året. Bakgrunden är den kritik som riktats mot denna sektor och som skärpt kraven på interna rutiner och kontrollåtgärder. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har hjälpt till med utvärderingar av biståndsorganisationernas arbete. Även här fokuserar arbetet på en bättre kontrollmiljö, som dels tillgodoser myndigheternas krav, dels är praktiskt tillämpbara för Röda Korset, Rädda Barnen och övriga organisationer som berörs.

Förankring av hållbarhetsarbetet

Intern förankring har präglat hållbarhetsarbetet under året. Avstampet togs i ledning, styrelse och ägarkrets. I nästa steg görs en bred kommunikationssatsning i hela organisationen för att skapa delaktighet, lärande och resultat.

Begreppet hållbar utveckling föddes vid FN:s världskonferens 1987 när Brundtland-rapporten "Our common future" publicerades. Sedan dess har klimatförändringarna blivit en av de mest omdebatterade hållbarhetsfrågorna, bland annat genom uppmärksamheten från FN:s klimatpanel (IPCC). Öhrlings PricewaterhouseCoopers har ett brett samhällsengagemang och ska därför medverka till en hållbar utveckling, där effektiva och långsiktiga lösningar får tydligt genomslag i alla samhällssektorer.

Förankringen först Företagsledningen, styrelsen och ägarkretsen har varit huvudmålgrupp för hållbarhetsarbetet under året. Förankringen av policies och arbetsprocess i dessa grupper lägger grunden för ett framåtriktat arbete i hela

organisationen. I nästa steg tas separata mål fram för att nå mätbara förbättringar av koncernens hållbarhetsresultat. Samtidigt görs också en bredare satsning för att förankra ambitionerna hos alla medarbetare.

Anpassning till hållbar affärsutveckling

Styrelsens policybeslut ligger till grund för hållbarhetsarbetet. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har sedan många år en miljöpolicy. Denna har nu omarbetats och är idag integrerad i den nya policyn för hållbar affärsutveckling. Grundstenarna i policyn är:

- *Visionen* Öhrlings PricewaterhouseCoopers vision är ett väl fungerande privat, offentligt och ideellt företagande som inger förtroende.
- *Affärsidén och framgångsfaktorerna* Affäretiska regler kring hur företaget influerar samhällsutvecklingen och omvandlar kunskap till värde.
- *Värderingarna* Code of Conduct är ett rättsnöre för hur företaget agerar i yrkesutövningen och är skapad kring värderingarna Leadership, Teamwork och Excellence.

- *Medarbetarna* Verksamheten ska genomsyras av respekt för jämlikhet, mångfald, mänskliga rättigheter och medarbetarnas hälsa.
- *Samhällsnyttan* Verksamheten bidrar till att skapa ett väl fungerande och hållbart samhälle.
- *Miljön* Företaget strävar efter att minska den egna verksamhetens belastning på miljön.
- *Lagefterlevnad* Lagar och förordningar ses som minimikrav.
- *Ord går före handling* Vision, värderingar och policies omsätts i affärsplaneringen.
- *Kommunikation* Transparens är ett ledord i verksamheten. Lärande är en förutsättning för utveckling och ständig förbättring.

Attest av Global Compacts principer Under året attesterade Öhrlings PricewaterhouseCoopers FN:s initiativ Global Compact och dess tio principer om ansvarsfullt företagande. Företaget har länge arbetat med frågor med koppling till dessa principer. Hållbarhetsarbetet är prioriterat i styrelse och ledning. Därför har styrelsen satsat nödvändiga resurser för att lägga fast värdegrund, policies och arbetsprocess.

Från ord till redovisade resultat Det praktiska arbetet baseras på en arbetsprocess som beslutats av ledningen. Den bygger på att resultaten utvärderas mot mätbara mål kring väsentliga hållbarhetsaspekter. Transparensen är i fokus och redovisningen av resultaten är därför självklar. I årsredovisningen presenteras hållbarhetsarbetet och på hemsidan publiceras dessutom en separat hållbarhetsredovisning. Här görs även en koppling till de riktlinjer för hållbarhetsredovisning, som tagits fram av Global Reporting Initiative, GRI.

Miljöbilsrekommendation Som en del av arbetet med hållbar affärsutveckling har beslut fattats om en särskild miljöbilspolicy. Den kommer att bli en del av företagets tjänstebilpolicy.

Tjänsteresor, konferenser och inköp En av grundstenarna i affärsidén är koncernens lokala närvaro via kontor på 125 orter. Den geografiska spridningen minskar behovet av längre resor till klienterna. Tjänsteresor är – tillsammans med energiförbrukningen i kontorslokalerna – den viktigaste klimatpåverkande faktorn i verksamheten. Den största utmaningen ligger därför i att minska koncernens klimatpåverkan genom att förändra resandet med bibehållen kundkontakt.

Resepolicy minskar klimateffekterna Ett första utkast till miljöpolicy för resor i tjänsten diskuterades i styrelsen under året.

Hållbarhetsaspekter vid inköp Vid halvårsskiftet 2008 behandlade styrelsen även ett utkast till miljöpolicy för inköpsarbetet. Grundtanken är att inte göra affärer med leverantörer som inte uppfyller grundläggande krav ur hållbarhetssynpunkt.

Lärande partnerskap Öhrlings PricewaterhouseCoopers har under året finansierat utvecklingsprojekt i Indien. Projektet kallas LUST for Life och stödjer utbildning av barn samt främjar boende för gatubarn. Medarbetarna har möjlighet att bidra med pengar och delta som volontärer. Ett exempel gäller Pratham School (www.pratham.org) som startar och driver skolor för barn som inte kan gå i skolan på annat sätt. Organisationen Butterflies driver boende för gatubarn i New Delhi. Öhrlings PricewaterhouseCoopers har bidragit till att ett nytt boende för 100 barn startas. Sex volontärer från företaget har deltagit på plats i Indien sedan projektet startades 2007.

Vägledande GRI-indikatorer

Under året har en genomgång gjorts för att identifiera företagets viktigaste hållbarhetsindikatorer. Dessa indikatorer ska i nästa steg målsättas, rapporteras, redovisas och följas upp.

Ekonomiska resultatindikatorer

1. Finansiell påverkan, samt andra risker och möjligheter för organisationens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen (GRI-indikator EC2)
2. Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtgärden (EC3)

Miljömässiga resultatindikatorer

3. Direkt och indirekt energiförbrukning (EN3 respektive EN4)
4. Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt. (EN16)
5. Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt (EN17)

Sociala resultatindikatorer

6. Totalt antal anställda och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region (LA2)
7. Procent av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal (LA4)
8. Sammansättning av styrelse och ledning nedbruten på kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer (LA13)
9. Löneskillnad i procent mellan män och kvinnor per anställningskategori (LA14)
10. Procent av betydande leverantörer och underleverantörer som har granskats avseende efterlevnad av mänskliga rättigheter, samt vidtagna åtgärder (HR2)

Efter beslut om indikatorer ska dessa målsättas under 2008/2009. Då etableras även egna rapporteringssystem.

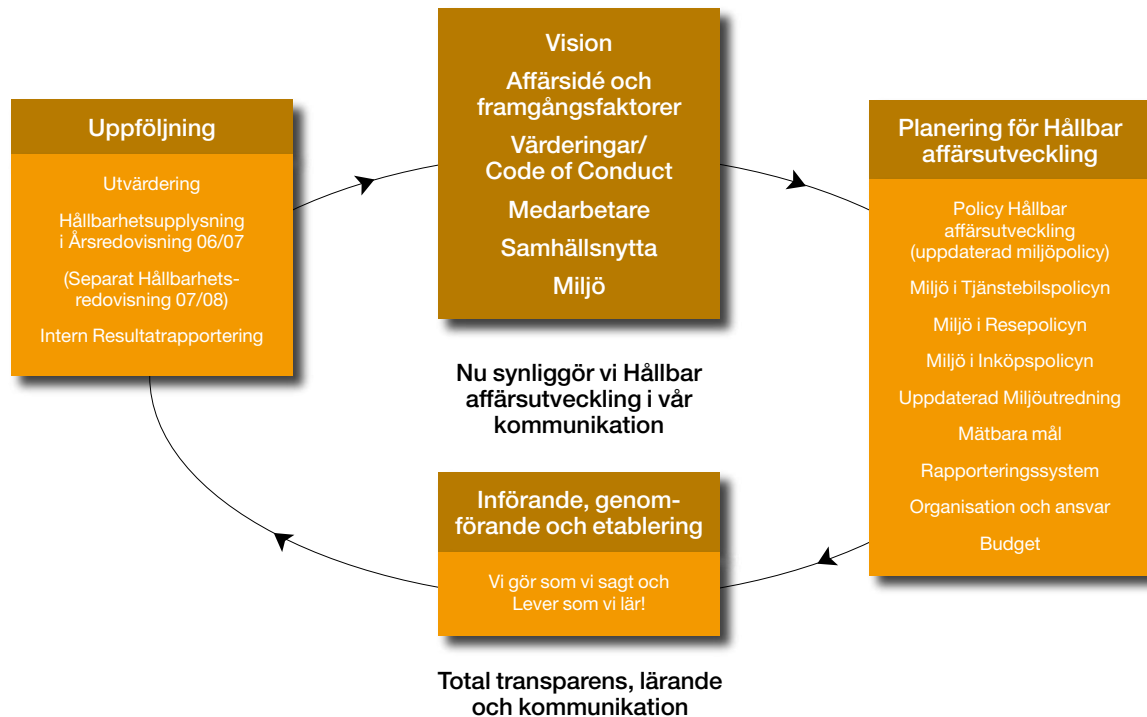

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har dessutom haft volontärer i internationella projekt som administrerats i PricewaterhouseCoopers globala organisation.

Internationellt arbete och tjänsteutbudet
För en översiktlig information om hållbarhetsarbetet i PricewaterhouseCoopers internationellt hänvisas till hemsidan www.pwc.com/

globalcommunities. Information om tjänsteområdet kan laddas ned från hemsidan www.pwc.com/se.

HÅLLBAR AFFÄRSUTVECKLING – FRÅN ORD TILL REDOVISADE RESULTAT I ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS

Förvaltning av det värdefulla kapitalet

Öhrlings PricewaterhouseCoopers är idag en av Sveriges mest attraktiva arbetsgivare. Spännande uppdrag, breda karriärvägar, anpassade kompetenssatsningar och möjligheter att påverka den egna utvecklingen bidrar till denna position.

Under året har ledarskapsfrågorna betonats extra starkt och då särskilt coachning, som är en förutsättning för att få medarbetarna att växa och utvecklas. Medarbetareutvecklingen samordnas inom Human Capital och omfattar exempelvis ledarskap, rekrytering och kompetensutveckling samt hälso-, belönings- och jämställdhetsfrågor. Utgångspunkten är de grundläggande värderingar koncernen har kring medarbetarfrågorna. Här betonas vikten av en balanserad personalstruktur, affärsorientering,

professionalism, kreativitet samt aktiv samverkan mellan olika verksamheter. Medarbetareutvecklingen blir därmed en given förutsättning för att koncernens affärs mål ska kunna uppnås.

Mer strategiskt stöd Human Capital kallades tidigare Human Resource, men har bytt namn det gångna året. Bakom förändringen finns en viktig poäng: att medarbetarna ses som en värdefull tillgång – ett kapital – som måste förvaltas för att utvecklas, inte en resurs som snarare förbrukas. Samtidigt har Human Capital inriktats mot sex områden, som gör att den egna specialistkompetensen utvecklar chefer och verksamhetsområden på ett bättre sätt – Organization & Strategy, Global Mobility, Health & Wellbeing, Recruitment/Student, Performance Management samt Compensation & Benefits.

Stödet från Human Capital tar sikte på proaktiva lösningar med förslag och anpassad rådgivning. Det hjälper organisationen att lyfta blicken i medarbetarfrågorna och säkrar att de matchar affärs målen i så stor utsträckning som möjligt. Arbetet med medarbetarfrågorna ses som ett kretslopp, där mål, prestationer, uppföljningar och belönningar hänger samman. Dessutom knyts individuella mål och affärs mål ihop på ett bra sätt. Det gör kopplingen mellan utvecklingssamtal, internutbildningar, coachning, utvärderingar och förmåner tydligare för medarbetarna under ett verksamhetsår.

Ledarskapet betonas Under 2007/2008 har ledarskapsfrågorna betonats extra starkt. I kunskapsintensiva organisationer som Öhrlings PricewaterhouseCoopers är ledarnas förmåga

Återkoppling vässar ledarskapet

Ledarskapsfrågorna står i centrum i det interna förbättringsarbetet. Målet är ett tydligt och coachande ledarskap, som utvecklar både organisationen och medarbetarna. Flera hjälpmedel bidrar i detta arbete – till exempel Upward Feedback och People Survey.

– Upward Feedback innebär att varje medarbetare lämnar konstruktiv feedback på de chefer och ledare man arbetar med eller rapporterar till, berättar Karin Carlson inom Human Capital. Upward Feedback görs en gång per år och varje chef får sedan en personlig rapport, där återkopplingen kring deras insatser sammanfattas.

Resultaten av Upward Feedback används när respektive chef genomför utvecklingssamtal med sin egen chef. Därmed blir resultaten ett inspel i chefernas personliga utveckling, som banar väg för riktade åtgärder. Under förra året togs drygt 630 chefsrapporter fram – rapporter som ger en bra bild av dagsläget vad gäller styrkorna i ledarskapet och vilka förbättringsinsatser som behövs för att utveckla det ytterligare.

Global undersökning Medarbetarundersökningen People Survey är ett annat verktyg i utvecklingsarbetet. Den är gemensam för den globala organisationen och genomförs varje år. Även här betonas

ledarskapsfrågorna, men också de värderingar och synsätt som ska prägla koncernens arbete.

– Etiskt beteende, stolthet över företaget och egna utvecklingsmöjligheter är områden där vi i Sverige brukar hamna högt. Många är nöjda med företaget och rekommenderar det gärna som en bra arbetsplats, berättar Karin Carlson.

– Ett av de viktigaste förbättringsområdena i People Survey är coachande ledarskap, vilket vi arbetar aktivt med för att utveckla, fortsätter hon. På så sätt hänger People Survey och Upward Feedback ihop. Från olika utgångspunkter får vi fram ett bra underlag kring riktade åtgärder som gör oss ännu bättre.

att coacha – att lyssna, inspirera och engagera sig i medarbetarnas utveckling – oerhört viktig. Lika viktigt är det att coachningen fungerar löpande och inte bara i samband med formella utvecklingssamtal. Ett exempel på detta är aktiviteten ”Robust Dialog” som chefer vid landets kontor genomgått under året. Syftet har varit att öka tryggheten och självinsikten i dialogen med medarbetarna. Robust Dialog genomfördes under två dagar och byggde bland annat på praktiska kommunikationsövningar med handfasta tips och verktyg, som enkelt anpassas till den egna vardagen. Även rekryteringen av högskolestuderande har förändrats. Numera genomförs så kallade Recruitment Days i Stockholm då nya, potentiella medarbetare bjuds in, intervjuas och utvärderas. Recruitment Days är ett samarbete mellan Human Capital och de olika verksamhetsområdena inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers. Det här arbetssättet förbättrar ytterligare kvaliteten i rekryteringen. De goda erfarenheterna gör att Recruitment Days sannolikt kommer att genomföras på flera orter i landet.

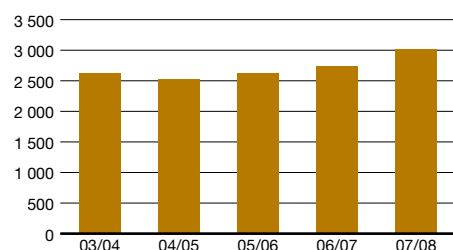
Breddat erbjudande – nya medarbetare

Öhrlings PricewaterhouseCoopers överväger också nya koncept för Affärsservice, där tillväxten ökat kraftigt och rekryteringsbehoven nu växer. Kompetensprofilen är annorlunda inom Affärsservice, vilket gör att nya karriärvägar och möjligheter öppnas i företaget. Om högskolestudenter tidigare dominerat i rekryteringsarbetet blir till exempel gymnasieekonomerna nu en allt intressantare grupp. Att bli ett attraktivt arbetsgivare också för medarbetare med andra kompetensprofiler blir därmed en viktig fråga för framtiden.

Jämställdhetsarbetet har fortgått under 2007/2008. Ett mentorprogram drivs sedan två år, vilket ska bidra till att andelen kvinnor i ledande befattning ökar. Deltagarna har tillgång till en extern mentor från näringslivet och målet är att öka kunskapen och bredda perspektiven kring ledarskap. ”Jämnt jobb” är en annan aktivitet som drivs på lokal nivå i samma syfte. Cirka 120 personer från nio av landets regioner har deltagit i detta nätverk för kvinnor i karriären.

MEDEL TAL ANSTÄLLDA

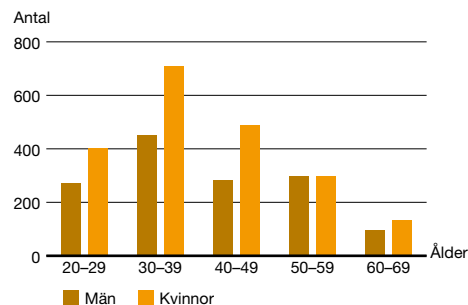
Det senaste året har medeltal anställda ökat med drygt 10 procent.

MEDARBETARFAKTA

	2007/08	2006/07
Medeltal anställda	3 019	2 748
- varav kvinnor	59%	57%
Medelålder	40 år	41 år
Personalomsättning	13%	10%
Totalt antal kvalificerade revisorer	788	802
- varav auktoriserade revisorer	495	505

Medeltal anställda har passerat 3 000. Andelen kvinnor har ökat under det senaste året.

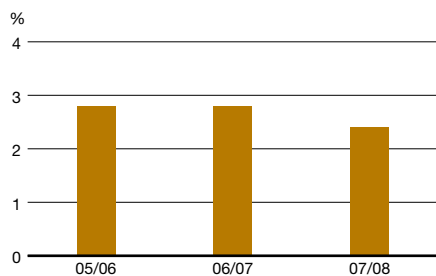
ÅLDERSSTRUKTUR

Ungefär en tredjedel av de anställda är mellan 30-39 år. Medelåldern i företaget har sjunkit något och är 40 år.

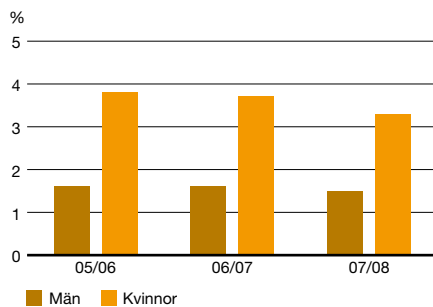

SJUKFRÅNVARO TOTALT

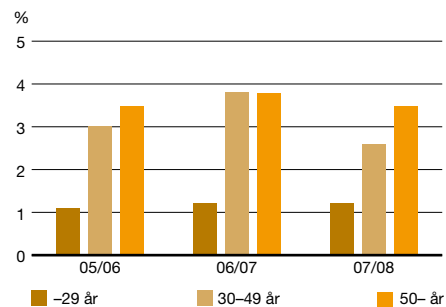
Den sammanlagda sjukfrånvaron har sjunkit jämfört med föregående år. Andelen långtidssjukfrånvaro har minskat markant som resultat av ett aktivt rehabiliteringsarbete.

SJUKFRÅNVARO MÄN/KVINNOR

Sjukfrånvaron bland kvinnor har fortsatt att minska även om den fortfarande är högre än motsvarande siffra för männen. Även sjukfrånvaron bland män har sjunkit något.

SJUKFRÅNVARO ÅLDERSGRUPPER

Ålderskategorierna över 30 år har minskat sin sjukfrånvaro jämfört med föregående år. Olika former av idrotts- och motionsverksamhet är inslag i det hälsofrämjande arbete som bedrivs på både lokal och övergripande nivå.

Förvaltningsberättelse

Om inte särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Styrelsen och verkställande direktören för PricewaterhouseCoopers i Sverige AB, organisationsnummer 556126-4259, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2007-07-01–2008-06-30.

Allmänt om verksamheten PricewaterhouseCoopers i Sverige AB förvärvade Öhrlings PricewaterhouseCoopers Gruppen ABs verksamhet inklusive dotterföretag per 2006-06-29 och bildade därmed nytt moderbolag i Öhrlings PricewaterhouseCoopers-koncernen. Bolaget ägs av 242 (236) partners, samtliga verksamma inom koncernen.

PricewaterhouseCoopers i Sverige är Sveriges ledande företag inom revision och rådgivning med ett tjänsteutbud som omfattar revision, redovisning, affärsservice och kvalificerad rådgivning inom skatt och Corporate Finance.

PricewaterhouseCoopers i Sverige har ett tjänsteutbud och en marknadsorienterad organisation som utgår från klienternas och kundernas behov oavsett storlek. Företaget erbjuder hög tillgänglighet, personligt engagemang och bästa kunskap om marknadssegment och branscher.

PricewaterhouseCoopers i Sverige ingår i PricewaterhouseCoopers som är världens största revisionsföretag. Förutom kvalificerade revisions-tjänster ligger tyngdpunkten på att ge specialistkunskande till den svenska marknaden samtidigt som klienterna erbjuds kompetens från PricewaterhouseCoopers globala nätverk i 153 länder. Verksamheten i Sverige bedrivs på 125 orter runt om i landet och antalet kunder uppgår till nära 60 000.

Resultat och ställning Under året har Öhrlings PricewaterhouseCoopers stärkt marknadspositionerna såväl bland de större företagen som inom den mindre och medelstora företagssektorn samt inom den kommunala och statliga sektorn. Öhrlings PricewaterhouseCoopers marknadsandel bland de noterade företagen på OMX (Stockholmsbörsen) och NGM uppgår till 34 (33) procent, vilket stämmer väl med vår position bland de största bolagen inom VAs Top 500-lista. Cirka 15 procent av alla bolag i Sverige anlitar idag Öhrlings PricewaterhouseCoopers för revision.

Under året har gjorts 2 (2) bolagsförvärv samt 16 (14) inkråmsförvärv, vilket bidragit till att stärka marknadsandelarna lokalt.

Koncernens intäkter uppgick till 4 046 (3 756) Mkr och medelantalet anställda var 3 019 (2 748). Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 489 (370) Mkr.

Koncernen har under året totalt investerat 90 (140) Mkr. De likvida medlen i koncernen var 437 (330) Mkr vid årets slut. Därutöver har 130 (167) Mkr placerats i kortfristiga placeringar. Sammantaget uppgår därmed likvida medel och kortfristiga placeringar till 567 (497) Mkr. Soliditeten uppgick till 16 (15) procent.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 476 (363) Mkr.

Moderbolaget PricewaterhouseCoopers i Sverige ABs uppgift är att tillhandahålla tjänster till andra företag inom koncernen. Administrationen sköts av dotterföretaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB. Medelantalet anställda i moderbolaget uppgick till 240 (232).

Miljö Koncernen bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. En miljöpolicy finns upprättad.

Finansiering Finansiering sker primärt genom kvarhållna vinstmedel och automatiska skulder. För särskilda satsningar har ägarna bidragit med medelfristig finansiering.

Framtida utveckling De senaste årens goda utveckling för koncernens tjänsteutbud förväntas fortsätta även under de närmaste åren.

Förslag till vinstdisposition Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (tkr):

Balanserat resultat	13 325
Årets resultat	230 545
	243 870
<hr/>	
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så	
att till aktieägarna utdelas 12 000 kr/aktie	225 900
att i ny räkning överförs	17 970
	243 870

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st. (försiktighetsregeln).

Resultaträkning

		Koncernen		Moderbolaget	
		2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Rörelsens intäkter					
Fakturerade arvoden		3 646 564	3 478 717	465 839	583 605
Förändring av ej fakturerade arbeten		30 078	-41 843	-	-
Övriga rörelseintäkter		369 019	319 522	974	1 404
Summa rörelsens intäkter	Not 1	4 045 661	3 756 396	466 813	585 009
Rörelsens kostnader					
Personalkostnader	Not 2	-2 454 080	-2 289 407	-441 265	-537 990
Övriga externa kostnader	Not 3, 4	-1 018 878	-1 027 626	-623	-1 020
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 5	-64 191	-57 837	-	-
Summa rörelsens kostnader		-3 537 149	-3 374 870	-441 888	-539 010
Rörelseresultat		508 512	381 526	24 925	45 999
Resultat från finansiella investeringar					
Anticiperad utdelning från dotterföretag			-	223 234	165 000
Ränteintäkter och liknande resultatposter	Not 6	20 077	20 384	3 307	955
Räntekostnader och liknande resultatposter	Not 7	-39 381	-31 545	-19 039	-12 623
Summa resultat från finansiella investeringar		-19 304	-11 161	207 502	153 332
Resultat efter finansiella poster		489 208	370 365	232 427	199 331
Skattekostnad	Not 8, 9	-148 253	-107 540	-1 882	-4 745
Årets resultat		340 955	262 825	230 545	194 586

Balansräkning

		Koncernen		Moderbolaget	
		2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Goodwill	Not 10	89 301	83 791	-	-
Summa immateriella tillgångar		89 301	83 791	-	-
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Inventarier	Not 11	129 141	114 703	-	-
Summa materiella tillgångar		129 141	114 703	-	-
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i koncernföretag	Not 12	-	-	307 441	199 247
Andelar i andra bolag	Not 13	2 834	2 837	705	705
Uppskjutna skattefordringar	Not 9	-	-	7 725	8 620
Andra långfristiga fordringar	Not 14	48 565	17 515	7 151	7 301
Summa finansiella tillgångar		51 399	20 352	323 022	215 873
Summa anläggningstillgångar		269 841	218 846	323 022	215 873
Omsättningstillgångar					
Ej fakturerade arbeten		234 692	204 523	-	-
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Kundfordringar		949 735	1 002 353	-	-
Fordringar hos koncernföretag		-	-	196 519	347 393
Skattefordringar		-	-	-	12 395
Övriga fordringar		16 444	29 149	503	5 445
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 15	78 201	89 035	427	2 793
Summa kortfristiga fordringar		1 044 380	1 120 537	197 449	368 026
Kortfristiga placeringar		130 240	167 288	-	-
Kassa och bank	Not 22	437 427	330 418	96 529	17 068
Summa omsättningstillgångar		1 846 739	1 822 766	293 978	385 094
SUMMA TILLGÅNGAR		2 116 580	2 041 612	617 000	600 967

		Koncernen		Moderbolaget	
		2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	Not 16				
Bundet eget kapital					
Aktiekapital		188	192	188	192
Bundna reserver/Reservfond		–	–	–	–
Fritt eget kapital					
Fria reserver/Balanserad vinst		6 511	35 880	13 325	4 346
Årets resultat		340 955	262 825	230 545	194 586
Summa eget kapital		347 654	298 897	244 058	199 124
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner, PRI	Not 17	273 722	267 231	–	–
Övriga avsättningar för ej kredit-försäkrade pensioner		180 019	207 478	71 775	76 668
Avsättningar för skatter	Not 9	60 788	12 043	–	–
Summa avsättningar		514 529	486 752	71 775	76 668
<i>Långfristiga skulder</i>					
Förlagslån från aktieägare	Not 18	102 780	101 280	102 780	101 280
Summa långfristiga skulder		102 780	101 280	102 780	101 280
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		94 194	108 770	6 211	509
Skatteskulder		121 676	34 221	309	–
Övriga skulder		315 547	365 808	155 295	169 068
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 19	620 200	645 884	36 572	54 318
Summa kortfristiga skulder		1 151 617	1 154 683	198 387	223 895
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 116 580	2 041 612	617 000	600 967
Ställda säkerheter	Not 20	85 000	52 769	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Not 21	5 286	5 165	265 458	258 269

Kassaflödesanalys

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat	508 512	381 526	24 925	45 999
Avskrivningar	64 191	57 837	-	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 23	-31 980	-4 893	-2 411
	540 723	402 420	20 032	43 588
Erhållen ränta	20 436	23 404	3 307	955
Erhållna utdelningar	-	-	223 234	165 000
Erlagd ränta	-27 176	-11 335	-19 039	-12 623
Betald inkomstskatt	-85 176	-94 166	-12 322	-39 262
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	448 807	320 323	239 856	157 658
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Minskning/ökning ej fakturerade arbeten	-30 169	41 893	-	-
Minskning/ökning kundfordringar	54 036	-227 247	-	-
Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	24 207	-10 632	158 203	-73 155
Minskning/ökning leverantörsskulder	-14 984	-7 754	5 702	509
Minskning/ökning övriga kortfristiga rörelseskulder	-6 184	246 860	-31 519	208 839
Kassaflöde från den löpande verksamheten	475 713	363 443	372 242	293 851
Investeringsverksamheten				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	Not 24	-27 769	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 25	-51 714	-	-
Sålda materiella anläggningstillgångar		266	-	-
Investeringar i dotterföretag	Not 26	-112 718	-108 194	-96 792
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar		-35 600	-	-200
Sålda andelar i andra bolag	Not 13	3	4 893	-
Avyttring/amorteringar av övriga finansiella anläggningstillgångar		4 550	350	1 278
Minskning/ökning kortfristiga placeringar		37 048	-86 842	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-186 200	-299 059	-108 045	-95 714
Finansieringsverksamheten				
Inlösen/ nyemission		-4	11	-4
Upptagna lån		10 200	3 600	10 200
Amortering av skuld		-8 700	-4 350	-8 700
Lämnat koncernbidrag		-	-	-2 232
Utbetald utdelning		-184 000	-180 500	-184 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-182 504	-181 239	-184 736	-181 239
Årets kassaflöde	107 009	-116 855	79 461	16 898
Likvida medel vid årets början	330 418	447 273	17 068	170
Likvida medel vid årets slut	437 427	330 418	96 529	17 068

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. På områden där redovisningen dessutom följer Redovisningsrådets rekommendationer (RR) anges dessa under respektive rubrik nedan. Tillämpningen av redovisningsprinciperna är oförändrade från föregående år.

Koncernredovisning Koncernredovisning har upprättats enligt RR1:00.

Per den 29 juni 2006 förvärvade PricewaterhouseCoopers i Sverige AB dotterföretagen från Öhrlings PricewaterhouseCoopers Gruppen AB. Då förvärven står under gemensam kontroll har ingen ny förvärvsbalans upprättats utan de tidigare förvärvsvärdena har övertagits. Under året har en tilläggsköpeskilling utgått enligt not 12.

Dotterföretag, det vill säga sådana företag där koncernen har ett innehav som motsvarar minst hälften av rösterna eller på annat sätt utövar ett bestämmande inflytande över verksamheten, omfattas av koncernredovisningen.

Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då ett bestämmande inflytande över företaget överförs till koncernen och till och med den dag då detta inflytande upphör. Förvärvsmetoden används för redovisning av förvärv av dotterföretag. Anskaffningskostnaden för ett förvärv utövers av verkligt värde för tillgångarna som lämnades i utbyte. Det överskott som är skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets netto-tillgångar redovisas som goodwill. Se nedan för tillämpad redovisningsprincip för goodwill. Koncerninterna transaktioner, saldon och orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Avvikelse föreligger mellan redovisningsprinciperna för koncernen och moderbolaget vad gäller avsättningar till ej kreditförsäkrade pensioner samt intäktsredovisningen.

Fusioner Fusion av helägda dotterföretag i underkoncerner redovisas enligt koncernvärde-metoden. Detta innebär att tillgångar och skulder övertas till värden som har sin grund i den förvärvsanalys som upprättades vid det ursprungliga förvärvet av dotterföretaget.

Intäktsredovisning Intäktsredovisningen följer RR11.

Resultatavräkning sker löpande och ej fakturerade arbeten upptas till utfaktureringsvärdet. För utförda tjänsteuppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas

intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Moderbolaget, som tillhandahåller tjänster inom koncernen, redovisar intäkterna enligt faktureringsprincipen.

Inkomstskatter Redovisning av skatter följer RR9.

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt och förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom att dotterföretagen vinstavräknar utförda tjänsteuppdrag på löpande räkning i den takt de faktureras och genom avsättningar till obeskattade reserver.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

I moderbolaget redovisas – på grund av sambandet mellan redovisning och beskattning – den uppskjutna skatteskulden på obeskattade reserver, som en del av de obeskattade reserverna.

Fordringar Fordringar upptas till det belopp som beräknas bli betalt, varvid avsättning sker med beaktande av fordringarnas åldersprofil.

Anläggningstillgångar Anläggningstillgångar redovisas enligt RR12 och RR15.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för beräknat restvärde (normalt 0) och ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningar enligt plan baseras på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde. Avskrivningar sker baserat på tillgångarnas nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Goodwill	5 år
Inventarier	10 år
Kontorsmaskiner och bilar	5 år
Datorutrustning	3 år

Nedskrivning av tillgångar Nedskrivning av tillgångar följer RR17.

När det finns en indikation på att en tillgång minskat i värde görs en bedömning av tillgångens redovisade värde, inklusive goodwill. I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess beräknade återvinningsvärde skrivs tillgången omedelbart ner till sitt återvinningsvärde.

Andelar i koncernföretag och andra bolag Andelar i koncernföretag och andra bolag värderas till anskaffningskostnad med avdrag för erforderliga nedskrivningar.

Finansiella instrument Redovisningen följer RR 27.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, andra finansiella fordringar, kundfordringar, leverantörsskulder, leasingskulder och låneskulder. Marknadsvärden på finansiella instrument beräknas utifrån aktuella marknadsnoteringar på balansdagen. För övriga finansiella instrument där marknadsvärden ej finns noterade, bedöms marknadsvärdet överensstämmande med bokfört värde.

Kundfordringar. Kundfordringar redovisas som omsättningsstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Värdepapper och finansiella fordringar. Värdepapper och finansiella fordringar som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Kortfristiga placeringar som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. Alla transaktioner med värdepapper redovisas på likviddagen.

Låneskulder Låneskulder redovisas initialt till erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som skall återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden såsom räntekostnad eller räntetäkt över lånets löptid. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som skall återbetalas.

Upphörande av redovisning av finansiella skulder sker först när skulderna har reglerats genom återbetalning eller att dessa eftersänkts.

Alla transaktioner redovisas på likviddagen.

Transaktionsexponering Kundfordringar och leverantörsskulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Inga säkringstransaktioner förekommer.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Inga derivatinstrument förekommer.

Avsättningar Avsättningar redovisas när koncernen har eller kan anses ha en förpliktelse som ett resultat av inträffade händelser och det är sannolikt att utbetalningar kommer att krävas för att fullgöra förpliktelsen. En förutsättning är vidare att det går att göra en tillförlitlig uppskattning av det belopp som ska utbetalas.

Kassaflödesanalys Kassaflödesanalysen redovisas enligt RR7.

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Not 1 – Nettoomsättningens fördelning på verksamhetsområden

Koncernen	2007/2008	2006/2007
Revision och redovisning	2 851 299	2 699 169
Skatt	430 892	381 140
Corporate Finance inklusive Transaction Services	450 576	331 248
Rörelsens intäkter från egna verksamheten	3 732 767	3 411 557
Fakturerade intäkter för underkonsulter och utlägg	312 894	344 839
Summa rörelsens intäkter	4 045 661	3 756 396

För moderbolaget avser 0 (0) procent av årets inköp och 100 (100) procent av årets försäljning till egna dotterföretag.

Not 2 – Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Medelantal anställda uppgår till				
Kvinnor	1 790	1 577	39	36
Män	1 229	1 171	201	196
Totalt medelantal anställda	3 019	2 748	240	232
Löner och ersättningar uppgår till				
Styrelse, verkställande och vice verkställande direktörer	5 490	6 448	5 490	6 448
Övriga anställda	1 484 522	1 397 937	206 336	280 028
Totala löner och ersättningar	1 490 012	1 404 385	211 826	286 476
Sociala avgifter enligt lag och avtal	542 628	492 375	106 869	112 993
Pensionskostnader varav för styrelse, verkställande och vice verkställande direktörer	5 011	4 599	5 011	4 599
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	2 299 822	2 193 565	439 760	537 147

forts. Not 2

Varken tantiem eller annat liknande arvode har utbetalats till styrelse, verkställande och vice verkställande direktörer under det gångna verksamhetsåret. Inga avtal om avgångsvederlag eller dylikt förekommer. I ersättningarna ingår resultatbaserade partnerersättningar.

Något vinstandelssystem föreligger inte inom företaget, varför inga ersättningar har utgått i detta avseende.

	2007/2008		2006/2007	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare				
Moderbolaget				
Styrelseledamöter	15	73%	15	65%
Verkställande och vice verkställande direktörer samt andra ledande befattningshavare	3	100%	1	100%
Koncernen				
Styrelseledamöter	15	73%	15	65%
Verkställande och vice verkställande direktörer samt andra ledande befattningshavare	3	100%	3	100%

	2007/2008	2006/2007
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro	2,4%	2,8%
– Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro	49,5%	59,9%
Total sjukfrånvaro för män	1,5%	1,6%
Total sjukfrånvaro för kvinnor	3,3%	3,7%
Total sjukfrånvaro för anställda –29 år	1,2%	1,2%
Total sjukfrånvaro för anställda 30–49 år	2,6%	2,8%
Total sjukfrånvaro för anställda 50 år–	3,5%	3,8%

Not 3 – Ersättning till revisorerna

	Koncernen	
	2007/2008	2006/2007
Revision, SET Revisionsbyrå	428	389
Revision, övriga	–	33
Summa	428	422

Moderbolagets revisionskostnad belastar dotterföretaget Öhrlings Pricewaterhouse-Coopers AB. Kostnaden har beräknats till 30 (30) tkr.

Not 4 – Operationella leasingavtal

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, framförallt hyreskontrakt på lokaler avseende icke uppsägningsbara leasingavtal, redovisas enligt följande:

	Koncernen	
	2007/2008	2006/2007
Förfaller till betalning inom ett år	152 297	135 318
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	427 805	364 387
Förfaller till betalning senare än fem år	156 478	196 020
Summa	736 580	695 725

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till 189 050 (175 364) tkr.

Not 5 – Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	
	2007/2008	2006/2007
Goodwill	-27 773	-22 997
Inventarier	-36 418	-34 840
Summa	-64 191	-57 837

Not 6 – Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Ränteintäkter	19 810	16 638	3 307	955
Valutakursvinster	267	3 292	–	–
Utdelningar	–	454	–	–
Summa	20 077	20 384	3 307	955

Not 7 – Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Räntekostnader	-38 879	-30 212	-19 039	-12 623
Valutakursförluster	-502	-1 333	–	–
Summa	-39 381	-31 545	-19 039	-12 623

Not 8 – Skattekostnad

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Aktuell skatt	-99 090	-110 541	-987	-3 817
Uppskjuten skatt	-49 163	3 001	-895	-928
Summa	-148 253	-107 540	-1 882	-4 745

Not 9 – Uppskjuten skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Årets uppskjutna skattekostnad/-intäkt				
Uppskjuten skatteintäkt avseende temporära skillnader	–	-3 001	–	–
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	49 163	–	895	928
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	49 163	-3 001	895	928
Redovisat resultat före skatt	489 208	370 365	232 427	199 331
Skatt enligt gällande skattesats	-136 978	-103 702	-65 080	-55 813
Skatt hänförlig till tidigare år	-324	-116	-2	–
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-11 962	-7 640	-1 855	-1 336
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	2 865	6 435	2 549	6 204
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter, utdelning	–	–	62 506	46 200
Skatteeffekt på avskrivning av goodwill	-1 854	-2 517	–	–
Skatt på årets resultat i resultaträkningen	-148 253	-107 540	-1 882	-4 745

Skattesats Den gällande skattesatsen är skattesatsen för inkomstskatt i koncernen. Skattesatsen är 28 procent.

Temporära skillnader Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångar eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Temporära skillnader avseende följande poster har resulterat i uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
Uppskjutna skatteskulder				
Ej fakturerade arbeten	65 714	57 266	–	–
Obeskattade reserver	32 755	224	–	–
Övriga kortfristiga fordringar	480	480	–	–
Summa uppskjutna skatteskulder	98 949	57 970	–	–
Uppskjutna skattefordringar				
Andra långfristiga fordringar	-2 251	-3 554	–	–
Avsättningar	-35 910	-42 373	-7 725	-8 620
Summa uppskjutna skattefordringar	-38 161	-45 927	-7 725	-8 620
Uppskjutna skattefordringar (-)/skatteskulder (+), netto	60 788	12 043	-7 725	-8 620
De belopp som redovisats i balansräkningen inkluderar följande:				
Uppskjuten skattefordran som utnyttjas efter mer än 12 månader	17 113	26 497	–	–
Uppskjuten skatteskuld att betala efter mer än 12 månader	84 107	49 030	–	–

Not 10 – Goodwill

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Ingående anskaffningsvärde	242 511	208 866
Årets förändring		
– Investeringar	33 322	56 481
– Utrangeringar	-24 740	-22 836
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	251 093	242 511
Ingående avskrivningar	-158 720	-158 679
Årets förändringar		
– Utrangeringar	24 701	22 956
– Årets avskrivningar	-27 773	-22 997
Utgående ackumulerade avskrivningar	-161 792	-158 720
Utgående planenligt restvärde	89 301	83 791

Not 11 – Inventarier

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Ingående anskaffningsvärde	230 001	243 919
Årets förändringar		
– Inköp	52 065	66 707
– Försäljningar och utrangeringar	-35 585	-80 625
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	246 481	230 001
Ingående avskrivningar	-115 298	-160 508
Årets förändringar		
– Försäljningar och utrangeringar	34 376	80 050
– Avskrivningar	-36 418	-34 840
Utgående ackumulerade avskrivningar	-117 340	-115 298
Utgående planenligt restvärde	129 141	114 703

Konst ingår i anskaffningsvärdet med 4 084 (3 962) tkr.

Not 12 – Andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30
Ingående bokfört värde	199 247	102 455
Årets investering	108 194	96 792
Utgående bokfört värde	307 441	199 247

	Antal	Nom värde	Bokf värde	Andel Röster
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	5 000	500	295 122	100%
Komrev AB	10 000	10 000	11 716	100%
PricewaterhouseCoopers AB	5 000	100	503	100%
ÖPWC Holding AB	1 000	100	100	100%
			307 441	

Uppgifter om dotterföretagens organisationsnummer och säte

	Org nr	Säte
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	556029-6740	Stockholm
Komrev AB	556030-3827	Stockholm
PricewaterhouseCoopers AB	556067-4276	Stockholm
ÖPWC Holding AB	556509-4298	Stockholm

forts. Not 12

Fullständig förteckning över vilande bolag och indirekta innehav kan erhållas från Bolagsverket.

Förvärvsavtalet avseende de förvärvade bolagen ovan omfattar resultatbaserade villkor om tilläggsköpeskilling. Under innevarande år har en slutlig tilläggsköpeskilling på 109 494 tkr utgått.

Not 13 – Andelar i andra bolag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
Brf Fjällvattnet	55	55	–	–
Brf Garnisonen	735	735	–	–
Brf Surbrunn 9	1 244	1 244	–	–
Ullna Golf	705	705	705	705
PwC Eurofirm Cooperative	94	94	–	–
Övriga andelar	1	4	–	–
Summa	2 834	2 837	705	705
Ingående balans	2 837	7 530	705	505
Årets investeringar	–	200	–	200
Avyttring	-3	-4 893	–	–
Utgående balans	2 834	2 837	705	705

Not 14 – Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
Ingående balans	17 515	16 973	7 301	7 651
Årets investeringar	35 600	892	–	–
Årets amorteringar	-4 550	-350	-150	-350
Utgående balans	48 565	17 515	7 151	7 301

Not 15 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Förutbetalda hyror	36 170	33 411	–	–
Förutbetalda försäkringar	23 259	26 901	–	–
Upplupna ränteintäkter	2 447	2 806	121	6
Övriga poster	16 325	25 917	306	2 787
Summa	78 201	89 035	427	2 793

Not 16 – Förändring av eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	192	–	298 705	298 897
Inlösen aktier	-4	–	–	-4
Utdelning	–	–	-184 000	-184 000
Utbetald tilläggsköpeskilling	–	–	-108 194	-108 194
Årets resultat	–	–	340 955	340 955
Belopp vid årets utgång	188	–	347 466	347 654

forts. Not 16

Moderbolaget	Aktie- kapital	Reserv- fond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	192	–	198 932	199 124
Inlösen aktier	–4		–	–4
Utdelning			–184 000	–184 000
Lämnat koncernbidrag			–2 234	–2 234
Skatteeffekt av koncernbidrag			627	627
Årets resultat			230 545	230 545
Belopp vid årets utgång	188	–	243 870	244 058

Antal aktier uppgår till 18 825 stycken med ett kvotvärde på 10 kr. Samtliga aktier är fullt betalda.

Not 17 – Avsättningar

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Pensioner		
Avsättning vid periodens ingång	267 231	260 931
Periodens avsättningar	7 022	7 935
lanspråktaget under perioden	–531	–1 635
Avsättning vid periodens utgång	273 722	267 231

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
Övrig avsättning för ej kreditförsäkrade pensioner				
Avsättning vid periodens ingång	207 478	237 498	76 668	79 079
Periodens avsättningar	1 784	2 552	1 184	1 184
lanspråktaget under perioden	–29 243	–32 572	–6 077	–3 595
Avsättning vid periodens utgång	180 019	207 478	71 775	76 668

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Skatter		
Avsättning vid periodens ingång	12 043	14 926
Förändring av uppskjuten skatt i resultaträkningen	49 163	–3 001
Förvärvat uppskjuten skatt	–418	118
Avsättning vid periodens utgång	60 788	12 043

Not 18 – Förlagslån

Avser medelfristig inlåning från delägarna. Marknadsmässig ränta utgår på utestående lånebelopp.

Not 19 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
Upplupna löner	405 548	365 991	10 949	20 368
Upplupna sociala avgifter	173 612	173 725	22 421	31 567
Övriga poster	41 040	106 168	3 202	2 383
Summa	620 200	645 884	36 572	54 318

Not 20 – Ställda säkerheter

	Koncernen	
	2007/2008	2006/2007
Avseende avsättningar för pensioner		
Företagsinteckningar	50 000	50 000
Spärrade placeringar		
Garantiförbindelser	35 000	2 769
Summa	85 000	52 769

Not 21 – Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
För dotterföretagets pensionsskuld	–	–	265 458	258 269
Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG)	5 286	5 165	–	–
Summa	5 286	5 165	265 458	258 269

Skadeståndsanspråk riktas från tid till annan mot revisorer och revisionsbyråer. Nu aktuella fall bedöms inte försäkra koncernen någon väsentlig belastning.

Not 22 – Checkräkningskredit

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till 450 000 (250 000) tkr. Krediten var utnyttjad per balansdagen.

Not 23 – Övriga ej likviditetspåverkande poster

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Pensionsavsättningar, netto	–33 203	–43 956
Utrangering/nedskrivning immateriella tillgångar	39	6 440
Utrangering materiella tillgångar	1 184	573
Summa	–31 980	–36 943

Not 24 – Investeringar i immateriella anläggningstillgångar

Årets totala investeringar i immateriella anläggningstillgångar fördelar sig enligt följande:

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Årets investeringar (not 10)	–33 322	–56 481
Koncernmässigt värde på anläggningar i nya dotterföretag	5 553	18 149
Påverkan på likvida medel från årets investeringar	–27 769	–38 332
Betalning av skulder hänförliga till tidigare investeringar	–	–
Påverkan på likvida medel i investeringsverksamheten	–27 769	–38 332

Not 25 – Investeringar i materiella anläggningstillgångar

Årets totala investeringar i materiella anläggningstillgångar fördelar sig enligt följande:

	Koncernen	
	2008-06-30	2007-06-30
Årets investeringar (not 11)	-52 065	-66 707
Koncernmässigt värde på anläggningar i nya dotterföretag	351	828
Påverkan på likvida medel från årets investeringar	-51 714	-65 879
Betalning av skulder hänförliga till tidigare investeringar	-	-
Påverkan på likvida medel i investeringsverksamheten	-51 714	-65 879

Not 26 – Investeringar i dotterföretag

Under året förvärvades 2 (2) mindre företag. Totala värdet av förvärvade tillgångar och skulder, köpeskillingar och påverkan på koncernens likvida medel var enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008-06-30	2007-06-30	2008-06-30	2007-06-30
Immateriella anläggningstillgångar	-4 253	-18 149	-	-
Materiella anläggningstillgångar	-351	-828	-	-
Övriga omsättnings-tillgångar	-4 399	-7 923	-	-
Avsättningar	-	-159	-	-
Kortfristiga skulder	3 853	10 293	-	-
Total köpeskillning	-5 150	-16 766	-	-
Likvida medel i de förvärvade bolagen	1 926	1 135	-	-
Påverkan på koncernens likvida medel från årets förvärv	-3 224	-15 631	-	-
Utbetald tilläggs-köpeskillning	-109 494	-96 792	-108 194	-96 792
Totalt kassaflöde hänförligt till investeringar i dotterföretag	-112 718	-112 423	-108 194	-96 792

Samtliga förvärv är av mindre betydelse varför ytterligare information om förvärven utelämnas.

Stockholm den 28 november 2008

Göran Tidström
Ordförande

Mikael Eriksson
Verkställande direktör

Peter Bladh

Peter Clemedtson
Vice ordförande

Claes Dahlén

Lilly Englund

Ernst Forsberg

Wilhelm Geijer

Anna Hesselman

Hans Jönsson

Hans Kjellberg

Anders Lundin

Göran Bengtsson
Personalrepresentant

Malin Andersson
Personalrepresentant

Ann-Charlotte Sandelin Jonsson
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits den 5 december 2008

SET Revisionsbyrå AB

Bo Jonsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i
PricewaterhouseCoopers i Sverige AB
org nr: 556126-4259

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i PricewaterhouseCoopers i Sverige AB för räkenskapsåret 2007-07-01–2008-06-30. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 5 december 2008
SET Revisionsbyrå AB

Bo Jonsson
Auktoriserad revisor

Styrelse, ledning och revisor

Ledningsgrupp

Göran Tidström,
styrelseordförande

Peter Clemedtson,
vice ordförande

Mikael Eriksson,
VD

Kenneth Stjernström,
vice VD

Hans Börsvik,
*ledare, Local Business,
vice VD*

Catarina Ericsson,
ledare, Assurance

Peter Nyllinge,
*ledare, Global
Assurance*

Henrik Steinbrecher,
ledare, Advisory

Roger Gavelin,
ledare, TAX

Styrelse

Göran Tidström,
styrelseordförande

Peter Clemedtson,
vice ordförande

Peter Bladh
Claes Dahlén
Lilly Englund
Mikael Eriksson,
verkställande direktör
Ernst Forsberg
Wilhelm Geijer
Anna Hesselman
Hans Jönsson
Hans Kjellberg
Anders Lundin

Malin Andersson,
personalrepresentant

Göran Bengtsson,
personalrepresentant

Ann-Charlotte Sandelin Jonsson,
personalrepresentant

Revisor

SET Revisionsbyrå

Huvudansvarig revisor:

Bo Jonsson
auktoriserad revisor

Jan-Olof Lindberg,
Verksamhetsplanering

Bolagsstyrning

Öhrlings PricewaterhouseCoopers ägs av 242 i företaget verksamma partners. Dessa partners ansvarar för verksamheten inom ramen för ett starkt sammanhållet enbyråkoncept. Bolagsstyrningen får genom dessa förhållanden en enkel struktur.

Partnerstämman – som är företagets högsta beslutande organ – har två ordinarie sammanträden per år. Förutom beslutsärenden lämnas vid dessa sammanträden en allsidig information om verksamheten och väsentliga frågor diskuteras i plenum eller i mindre grupper.

Stämman utser styrelse, styrelseordförande, verkställande direktör (VD), Territory Senior Partners (TSP) och vice verkställande direktör (vVD), samt en aktieägargrupp och ordförande i denna. Aktieägargruppen utgör valberedning och kontrollorgan i ägarrelaterade frågor.

Styrelsen sammanträder 5–6 gånger per år och handlägger för ett aktiebolag sedvanliga styrelsefrågor. Bolagets revisor redovisar sina iakttagelser vid ett av mötena. Endast i företaget verksamma partners jämte personalrepresentanter ingår i styrelsen.

Moderbolaget, i vilket partners är anställda, har uppgifter av holdingbolagskaraktär. Den operativa verksamheten bedrivs i dotterbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, i vilket all personal i övrigt är anställd, samt för större klienter i dotterbolaget PricewaterhouseCoopers AB. Det senare bolaget har inga egna resurser utan köper samtliga tjänster från det förstnämnda.

Det operativa ledningsarbetet samordnas i en ledningsgrupp bestående av ordförande, VD, vVD och ledarna för de fem verksamhetsområdena Local Business, Assurance, Global Assurance, Advisory och TAX, samt ansvarig partner för Verksamhetsplanering. Ledningsarbetet bedrivs också i projekt med särskilt utsedda ansvariga partners. Partners konsulteras löpande vid viktiga beslut, såväl strategiska som operativa, inom respektive verksamhetsområde.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers följer enligt ingångna avtal riktlinjer och policies som är gemensamma för PricewaterhouseCoopers internationellt. Vice ordförande företräder företaget i PricewaterhouseCoopers Global Board.

Femårsöversikt

RESULTATRÄKNING, Mkr	2007/2008	2006/2007	2005/2006	2004/2005	2003/2004
Rörelsens intäkter	4 046	3 756	3 318	3 105	2 988
Personalkostnader	-2 454	-2 289	-2 113	-2 003	-1 896
Övriga externa kostnader	-1019	-1028	-809	-751	-804
Avskrivningar	-64	-58	-62	-82	-106
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0
Rörelseresultat	508	381	335	269	182
Finansnetto	-19	-11	-6	-5	-5
Resultat efter finansnetto	489	370	328	264	177
Skatt på årets resultat	-148	-107	-101	-84	-63
Årets resultat	341	263	228	180	114

BALANSRÄKNING, Mkr	2008-06-30	2007-06-30	2006-06-30	2005-06-30	2004-06-30
Immateriella anläggningstillgångar	89	84	57	38	76
Materiella anläggningstillgångar	129	115	84	69	79
Finansiella anläggningstillgångar	51	20	25	45	31
Ej fakturerade arbeten	235	205	246	193	114
Kundfordringar	950	1 002	771	675	702
Övriga kortfristiga fordringar	95	119	108	129	136
Kortfristiga placeringar	130	167	80	-	-
Likvida medel	437	330	448	794	518
Summa tillgångar	2 116	2 042	1 818	1 943	1 656
Eget kapital	347	299	313	435	349
Avsättningar	514	487	513	546	457
Långfristiga skulder	103	101	102	94	90
Kortfristiga skulder	1 152	1 155	889	868	760
Summa eget kapital och skulder	2 116	2 042	1 818	1 943	1 656

NYCKELTAL	2007/2008	2006/2007	2005/2006	2004/2005	2003/2004
Omsättningstillväxt	8%	13%	7%	4%	3%
Rörelsemarginal	12,6%	10,1%	10,1%	8,7%	6,1%
Kalkylmässigt resultat, Mkr	368	335	320	289	214
Kalkylmässigt resultat/omsättning	9,1%	8,9%	9,7%	9,3%	7,2%
Personalkostnader/omsättning	61%	61%	64%	65%	63%
Soliditet	16%	15%	17%	22%	21%
Medeltal anställda	3 019	2 748	2 629	2 529	2 626
Omsättning/anställd, tkr	1 340	1 367	1 262	1 228	1 138
Rörelseresultat /anställd, tkr	168	139	127	106	69
Förädlingsvärde/anställd, tkr	835	829	767	723	634

Definitioner

Kalkylmässigt resultat:

Resultat före finansnetto justerat för delägarnas resultatbaserade ersättningar (exklusive utdelning).

Förädlingsvärde/anställd:

Rörelseresultat + arbetskraftskostnader/genomsnittligt antal anställda.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Kontor på 125 orter från Kiruna i norr till Ystad i söder.

Kiruna*

HUVUDKONTOR

Öhrlings PricewaterhouseCoopers
113 97 Stockholm

Besöksadress: Torsgatan 21

Telefon: 08-555 330 00

Telefax: 08-555 330 01

För närmaste kontor
se vår webbplats:
www.pwc.com/se

Haparanda*
Kalix*
Boden*
Luleå*
Piteå*

Malå*

Skellefteå*

Lycksele*

Vännäs*
Umeå*

Hammerdal*

Åre*
Östersund*

Örnsköldsvik*

Sollefteå*
Kramfors*
Härnösand*
Timrå*
Sundsvall*

Ljusdal*

Sälen*
Mora*
Bollnäs*
Rättvik*
Leksand*
Falun*
Vansbro*
Borlänge*
Säter*
Hedemora*
Ludvika*
Fagersta*
Norberg*
Hudiksvall*
Söderhamn*
Ockelbo*
Sandviken*
Gävle*
Sala*

Filipstad*

Lindesberg*
Västerås*
Uppsala*
Kil*
Karlstad*
Nora*
Köping*
Kristinehamn*
Arboga*
Enköping*
Åkersberga*
Strömstad*
Åmål*
Karlsgårda*
Örebro*
Balsta*
Täby*
Bengtssjö*
Degerfors*
Fjugesta*
Jakobsberg*
Kista*
Tanumshede*
Mariestad*
Eskilstuna*
Stockholm*
Värmdö*
Uddevalle*
Vänersborg*
Lidköping*
Katrineholm*
Södertörn*
Södertälje*
Stenungsund*
Trollhättan*
Skövde*
Motala*
Nyköping*
Alvängen*
Vara*
Norrköping*
Kungälv*
Alafors*
Vårgårda*
Linköping*
Hisingen*
Alingsås*
Falköping*
Mjölby*
Göteborg*
Borås*
Habo*
Jönköping*
Nässjö*
Vimmerby*
Västervik*
Kungsbacka*
Kinna*
Gnosjö*
Sävsjö*
Vetlanda*
Varberg*
Anderstorp*
Värnamo*
Falkenberg*
Alvesta*
Växjö*
Halmstad*
Ljungby*
Älmhult*
Kalmar*

Ängelholm*

Osby*

Helsingborg*

Sölvesborg*

Karlskrona*

Kristianstad*

Lund*

Malmö*

Ystad*

© 2008 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. Att mångfaldiga innehållet helt eller delvis är förbjudet enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande genom tryckning, kopiering etc.

Produktion: n3

Tryck: Jernström Offset AB

Foto: Bengt Alm, Dan Coleman, Katarina K Forsberg, Knut Koivisto m fl.

www.pwc.com/se

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS